

PETDER

PETROL SANAYİ DERNEĞİ

2004 YILI ***Sektör Raporu***

Şubat 2005

Petrol Sanayi Derneđi

Bayar Cad. Gülbahar Sok. Perdemsaç Plaza No:17/14

34742 Kozyatağı İstanbul

Tel: 216 4452923/24

Faks: 216 4452925

info@petder.org.tr, www.petder.org.tr

İÇİNDEKİLER:

ÖZET:.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
1. METODOLOJİ VE KAYNAKLAR.....	7
2. AKARYAKIT SEKTÖRÜ.....	8
2.1. Beyaz Ürünler (Benzinler, Motorinler ve Gazyağı).....	11
2.1.1. Benzinler.....	14
2.1.1.1. Kurşunsuz Benzinler.....	16
2.1.1.2. Süper Benzin.....	18
2.1.2. Gazyağı.....	19
2.1.3. Motorinler.....	21
2.2. Siyah Ürünler.....	23
2.2.1. Kalorifer Yakıtı (Kalyak).....	25
2.2.2. Fuel Oil No: 6.....	27
3. OTOMOTİV VE ENDÜSTRİYEL YAĞLAMA ÜRÜNLERİ.....	29
3.1. BENZİNLİ MOTOR YAĞLARI.....	30
3.2. DİZEL MOTOR YAĞLARI.....	31
3.3. ENDÜSTRİYEL YAĞLAMA ÜRÜNLERİ.....	32
3.4. GRESLER.....	33
3.5. ANTİFRİZ.....	34
3.6. DENİZ YAĞLARI.....	35
3.7. DİĞER YAĞLAMA ÜRÜNLERİ.....	36
4. LPG SEKTÖRÜ.....	37
4.1. Tüplü LPG.....	39
4.2. Dökme LPG.....	40
4.3. Otogaz.....	41
5. İLGİLİ SEKTÖRLER VE EKONOMİK GÖSTERGELER.....	42
5.1. HAM PETROL FİYATLARI.....	42
5.2. AKARYAKIT VE LPG İÇİN SON KULLANICI TAVAN FİYATLARI.....	44
5.3. FİYAT OLUŞUMLARI.....	47
5.3.1. BENZİNLER.....	49
5.3.1.1. KURŞUNSUZ BENZİNLER.....	50
5.3.1.2. SÜPER BENZİN.....	51
5.3.2. MOTORİNLER.....	51
5.3.3. LPG.....	53
ÖZET TABLO.....	55
PETDER ÜYELERİ :.....	56

ÖZET:

Akaryakıt

- 2004 yılında toplam akaryakıt (*Benzinler, Motorinler, Gazyağı, Kalorifer Yakıtı, Fuel Oil*) tüketimi 2003 yılı ile karşılaştırıldığında **%3,9** oranında büyümüştür.
- **Beyaz ürün** tüketiminde (*Benzinler, Motorinler ve Gazyağı*) 2004 yılının Ocak – Haziran aylarını kapsayan ilk altı aylık dönemde yakalanan artış eğilimi (%8,4) üçüncü ve dördüncü çeyrekte de (*Ekim ayı hariç*) devam etmiştir. **Toplam beyaz ürün** tüketimi bir önceki yıl ile kıyaslandığında, 2004 yılında **%6,9** oranında artış göstermiştir.
 - 2004 yılında **toplam benzin tüketimi** (*95 ve 98 oktanlı kurşunsuz benzinler ile süper benzin*) **3 milyon 758 bin m³** olarak gerçekleşmiş ve 2003 yılı ile karşılaştırıldığında **%1,6** oranında daralma göstermiştir.
 - 2004 yılında **toplam motorin** (*motorin ve 350ppm motorin*) tüketimi **%9,8** oranında artarak 12 milyon 651 bin m³ 'e ulaşmıştır.
- Siyah ürünler pazarı (*Kalorifer Yakıtı, Fuel Oil No:6*) 2004 yılında, 2003 yılı ile karşılaştırıldığında **%6,5** oranında daralmıştır.
- Akaryakıt pazarının oluşturduğu toplam büyüklük (LPG hariç) 2004 yılında yaklaşık **29 milyar YTL** (*29 milyar YTL (katrilyon TL)*) olarak hesaplanmıştır. Sektörün sağladığı doğrudan vergi geliri ise 13,5 milyar YTL (*13,5 milyar YTL (katrilyon TL) ÖTV, 4,5 milyar YTL (4,5 milyar YTL (katrilyon TL) KDV* olmak üzere yaklaşık **18 milyar YTL** (*18 milyar YTL (katrilyon TL)*) olarak hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda toplam akaryakıt satışlarının %61'i vergilerden oluşmaktadır.
- 2003 yılı rakamları esas alındığında toplam akaryakıt ve LPG tüketiminin yaklaşık %22'lik bölümünün İstanbul'da gerçekleştiği görülmektedir. İstanbul (%22), Ankara (%10) ve İzmir (%7) toplam tüketimi Türkiye toplam tüketiminin yaklaşık %40'ını oluşturmaktadır.

Otomotiv ve Endüstriyel Yağlama Ürünleri

- 2004 yılında toplam otomotiv ve endüstriyel yağlama ürünleri (*Benzinli motor yağları, dizel motor yağları, endüstriyel yağlama ürünleri, gresler, antifriz, deniz yağları, diğer yağlama ürünleri*) satışları 2003 yılı ile kıyaslandığında **%4,6** oranında artış göstererek **337 bin 567 ton'a** ulaşmıştır.
- 2004 yılında toplam yağlama ürünleri satış rakamları içerisinde en büyük paya %38,4 pazar payı ile dizel motor yağları sahiptir. Dizel motor yağlarını %31 ile endüstriyel yağlama ürünleri ve %8,6 pazar payı ile antifrizler izlemektedir. Böylece, 2004 yılında motor yağları toplam yağlama yağlarının %46'sını oluşturmuştur.

LPG Sektörü

- 2004 yılında toplam LPG tüketimi (*tüplü, otogaz, dökme*) 2003 yılı ile kıyaslandığında **%4,6** oranında artış göstererek **3 milyon 760 bin ton'a** ulaşmıştır. Söz konusu artış büyük ölçüde otogaz pazarındaki %20,9'luk büyümeden kaynaklanmaktadır.
- 2004 yılında, bir önceki yıl ile kıyaslandığında dökme LPG pazarında **%11,9** oranında küçülme, Tüplü LPG pazarında **%0,1**, Oto LPG pazarında ise aynı dönemde **%20,9** oranında büyüme görülmüştür.
- 2004 yılı sonu itibariyle, pazarın yaklaşık %48'lik bölümünü Tüplü LPG, %37'lik bölümünü otogaz, %15'ini ise dökme LPG oluşturmaktadır.
- LPG Sektörü 2004 yılında yaklaşık **6,8 milyar YTL (katrilyon TL)** büyüklüğe ulaşmıştır. Bu dönemde LPG sektörü tarafından yaratılan toplam doğrudan vergi geliri yaklaşık **3,3 milyar YTL (katrilyon TL)** olarak hesaplanmıştır. Bu rakamın *2,3 milyar YTL'si ÖTV, 1 milyar YTL (katrilyon TL)'si ise KDV* gelirdir.

Sektörel Gelişmeler

- 2004 yılında Brent ham petrolü ortalaması varil başına **38,2** Amerikan Doları ile 2003 senesinin yaklaşık 10 Amerikan Doları üzerinde gerçekleşmiştir. İlk çeyrekte ortalama 31,95 \$/varil olan Brent ham petrolü ikinci çeyrekte 35,28\$/varil fiyatını yakalamış, üçüncü çeyrekte ise varil başına ortalama 41,52 Amerikan Doları fiyat seviyesine ulaşmıştır. Ekim ayı içinde varil başına 55 Amerikan Doları seviyesine çıkmış olup dördüncü çeyrek ortalaması ise varil başına 44 Amerikan Doları seviyesindedir. Brent petrolünün 2003 senesi ortalaması ise varil başına **28,8** Amerikan Doları olarak gerçekleşmiştir.

ÖZET TABLO – Petrol Ürünleri 2003 - 2004 karşılaştırması

		Kümülatif Satış			Kümülatif Pazar Payı		
		2003	2004	Değişim	2003	2004	Değişim
Beyaz Ürünler							
Kurşunsuzlar	m3	2,264,193	2,739,461	21.0%	14.7%	16.7%	1.9%
Süper Benzin	m3	1,554,768	1,018,985	-34.5%	10.1%	6.2%	-3.9%
Benzinler Toplamı	m3	3,818,961	3,758,445	-1.6%	24.8%	22.8%	-2.0%
Gazyağı	m3	47,653	40,305	-15.4%	0.3%	0.2%	-0.1%
Motorinler	m3	11,527,052	12,651,158	9.8%	74.9%	76.9%	2.0%
Beyaz Ürün Toplamı	m3	15,393,666	16,449,909	6.9%	-	-	-
Siyah Ürünler							
Kalyak	ton	952,414	710,017	-25.5%	20.0%	15.9%	-4.0%
6 No.FO	ton	3,819,236	3,750,385	-1.8%	80.0%	84.1%	4.0%
Siyah Ürün Toplamı	ton	4,771,650	4,460,402	-6.5%	-	-	-
Toplam Yağlar							
Benzinli Motor Yağları	ton	25,797	26,368	2.2%	8.0%	7.8%	-0.2%
Dizel Motor Yağları	ton	129,533	129,560	0.0%	40.1%	38.4%	-1.8%
Endüstriyel Yağlama Ürünleri	ton	92,366	104,599	13.2%	28.6%	31.0%	2.4%
Gresler	ton	12,345	13,165	6.6%	3.8%	3.9%	0.1%
Antifriz	ton	28,935	29,048	0.4%	9.0%	8.6%	-0.4%
Deniz Yağları	ton	23,626	25,076	6.1%	7.3%	7.4%	0.1%
Diğer	ton	10,040	9,751	-2.9%	3.1%	2.9%	-0.2%
Toplam		322,641	337,567	4.6%	-	-	-
LPG							
Tüplü	ton	1,801,825	1,803,448	0.1%	50.1%	48.0%	-2.1%
Dökme	ton	646,552	569,562	-11.9%	18.0%	15.1%	-2.8%
Otogaz	ton	1,147,374	1,386,987	20.9%	31.9%	36.9%	5.0%
Toplam LPG	ton	3,595,751	3,759,997	4.6%	-	-	-

Bu tablo toplam değerler üzerinden üretilmiştir. Raporun içerisinde verilen değerler ile ± 0.1 oranında yuvarlama hataları oluşabilir.

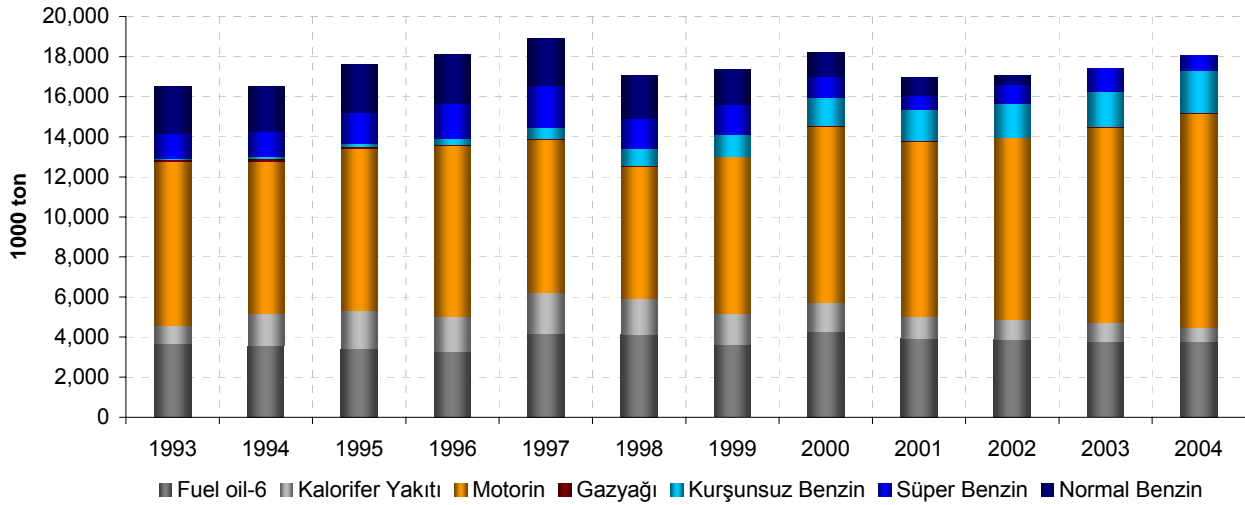
1. METODOLOJİ VE KAYNAKLAR

- Petrol sektörünün oluşturduğu piyasaya yönelik analizler mevsimsel dalgalanmaların etkisini azaltmak için bir evvelki yılın aynı dönemi ile karşılaştırmalı olarak yapılmaktadır.
- 1994 – 2002 yıllarını kapsayan akaryakıt analizlerinde ve bölgesel tüketim değerlendirmelerinde Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (PİGM) verilerinden faydalanılmıştır.
- Akaryakıt toplam tüketimi veri akışı sağlanan şirketlerin (*BP, Delta, POAŞ, Shell, Total, Turcas, OPET, PETLINE, M OIL, AYTEMİZ*) satışları toplamını ifade etmektedir. Söz konusu toplamın takribi olarak resmi toplam satışlar içerisindeki payının %95'in üzerinde olduğu düşünülmektedir. Türkiye toplam satışı için PİGM verileri dikkate alınmalıdır.
- Otomotiv ve endüstriyel yağlama ürünleri toplam satışları düzenli veri akışı sağlayan şirketlerin (*BP, Castrol, EXXONMOBIL, OPET, POAŞ, Shell, Total*) toplamıdır. Toplamın yaklaşık olarak Türkiye toplam satışları içerisindeki payının yaklaşık %85 olduğu düşünülmektedir. Türkiye toplam satışı için PİGM verileri dikkate alınmalıdır.
- LPG piyasa bilgileri *Aygaz Grubu, Primagaz Grubu, BP Gaz Grubu, Totalgaz Grubu, Aytemiz, Shellgaz ve diğer şirketler* olarak verilmiştir. Piyasa bilgilerinin derlenmesinde Türkiye LPG Derneđi ve PETDER LPG Sektör Kurulu'nun sağladığı verilerden yararlanılmıştır.
- Sektörün toplam büyüklüğü akaryakıt tüketimlerinde en büyük paya sahip olan İstanbul Avrupa Yakası pompa fiyatları ile ilgili ürünlerin satışının toplamı ile hesaplanmaktadır.
- Petrol fiyatları için kaynak olarak Platts değerleri kullanılmaktadır. Tatil günleri ve 29 Şubat (2004 için) değerleri bir evvelki günün değeri varsayılmıştır.
- Döviz ve enflasyon değerleri için Merkez Bankası ve DİE'nin resmi verileri alınmıştır.

2. AKARYAKIT SEKTÖRÜ

2004 yılında **toplam akaryakıt** (*Benzinler, Motorinler, Gazyağı, Kalorifer Yakıtı, Fuel Oil*) satışları 2003 yılı ile karşılaştırıldığında sektörde **%3,9** oranında büyüme görülmektedir. Akaryakıt sektörünün son on yıllık gelişimini gösterir grafik aşağıda verilmektedir. Sektörün son 10 yıllık gelişimi ile 2004 yılı karşılaştırıldığında toplam akaryakıt satışlarının 10 senelik ortalamasının **%3,2** üzerinde gerçekleştiği görülmektedir. Motorin kullanımındaki artış endüstriyel faaliyetlerdeki artış yanında, siyah ürünlerdeki azalma doğalgazın giderek siyah ürünler ile LPG'yi, toplam benzinler tüketimindeki azalma ise oto LPG'nin süper benzini ikamesinden kaynaklanmaktadır.

1993 – 2004 YILLARI AKARYAKIT TÜKETİMİ GELİŞİMİ

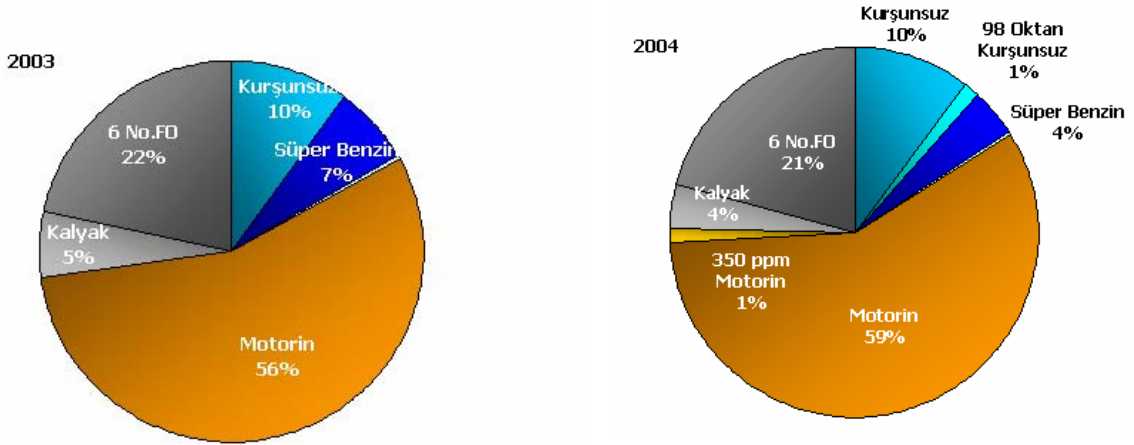

2004 yılı beyaz ürün satışları (*Benzinler, Motorinler ve Gazyağı*) 2003 yılı ile kıyaslandığında **%6,9** oranında artış göstermiştir.

Siyah ürünler pazarı (*Kalorifer Yakıtı, Fuel Oil No:6*) 2004 yılında bir önceki yıla göre **%6,5** oranında daralmıştır.

2004 yılı kümülatif değerleri esas alındığında, akaryakıt sektörünün %75'i beyaz ürünler, %25'i siyah ürünlerden oluşmaktadır.

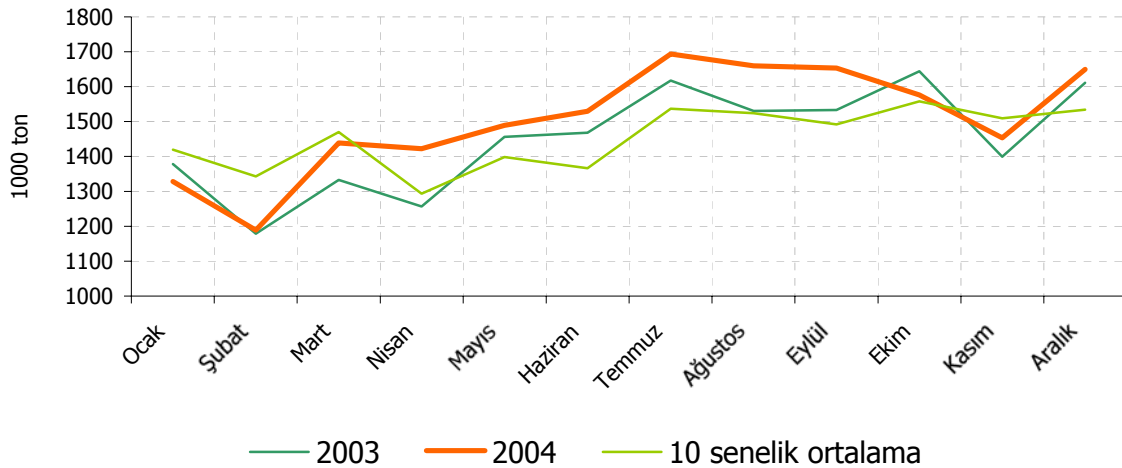
AKARYAKIT ÜRÜNLERİNİN PAZAR PAYLARI

Akaryakıt pazarının oluşturduğu toplam büyüklük 2004 yılında yaklaşık **29 milyar YTL** (29 katrilyon TL) olarak hesaplanmaktadır. Sektörün sağladığı doğrudan vergi geliri ise 13,5 milyar YTL (13,5 katrilyon TL) ÖTV, 4,5 milyar YTL (4,5 katrilyon TL) KDV olmak üzere yaklaşık **18 milyar YTL** (18 katrilyon TL) olarak hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda toplam akaryakıt satışlarının %61'i vergilerden oluşmaktadır.

Toplam akaryakıt tüketiminde, 2004 yılı, 10 yıllık ortalama değeri ve 2003 yılı aylık gerçekleştirmeleri aşağıda verilmektedir. Bu grafik 2004 yılı akaryakıt satışlarının genel olarak 10 yıllık ortalamasının ve 2003 ortalamasının üzerinde seyrettiğini göstermektedir.

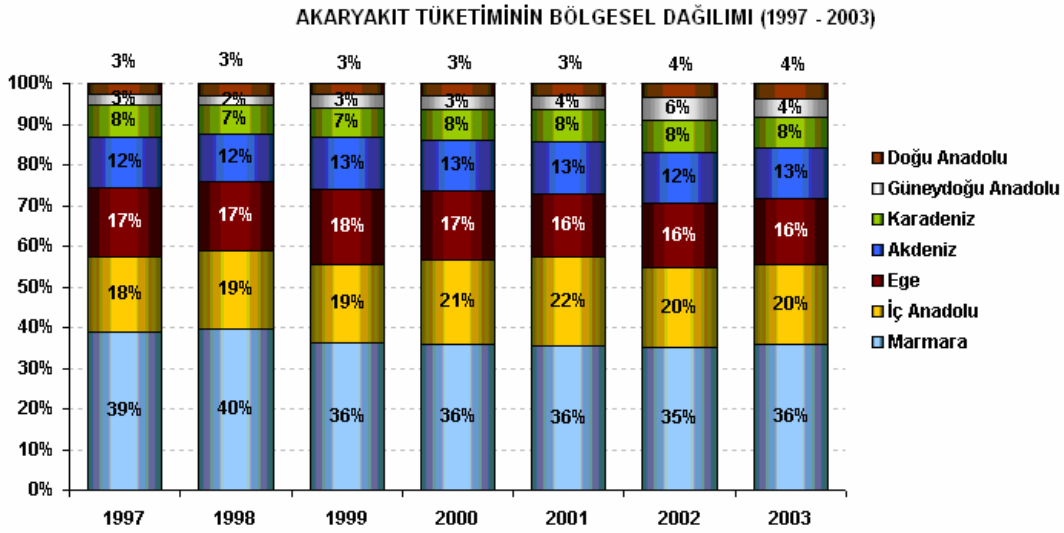
Toplam Akaryakıt Tüketimi
Mevsimsel Değişim

Akaryakıt Tüketimlerinin Bölgesel Dağılımı:

2003 yılı tüketim verileri esas alındığında (LPG dahil) toplam tüketimin yaklaşık %22'lik bölümünün İstanbul'da gerçekleştiği görülmektedir. Sadece İstanbul kendisinin de içerisinde yer aldığı Marmara Bölgesi dışındaki bütün bölgelerden fazla tüketim rakamına sahiptir. İstanbul (%22), Ankara (%10) ve İzmir (%7) toplam tüketimi Türkiye toplam tüketiminin yaklaşık %40'ını oluşturmaktadır.

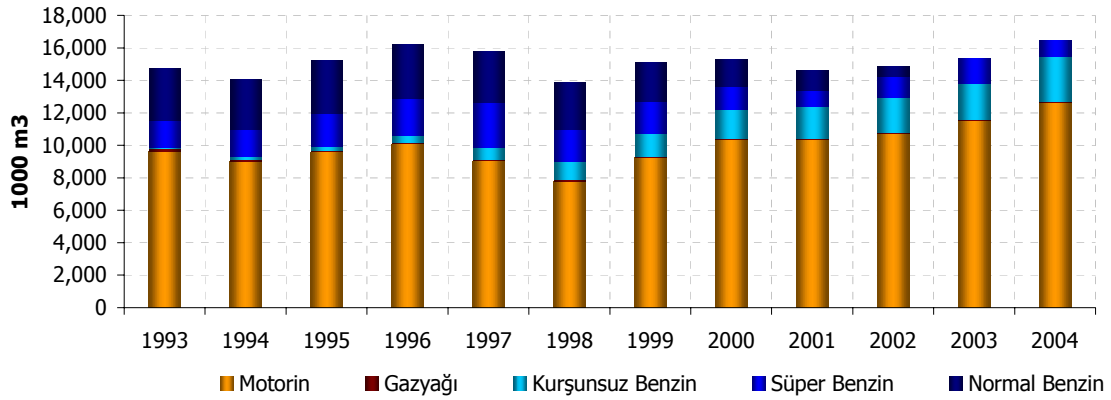
Akaryakıt tüketiminin bölgelere göre dağılımının son on yıllık gelişimi aşağıdaki grafikte gösterilmektedir:

2.1. Beyaz Ürünler (Benzinler, Motorinler ve Gazyağı)

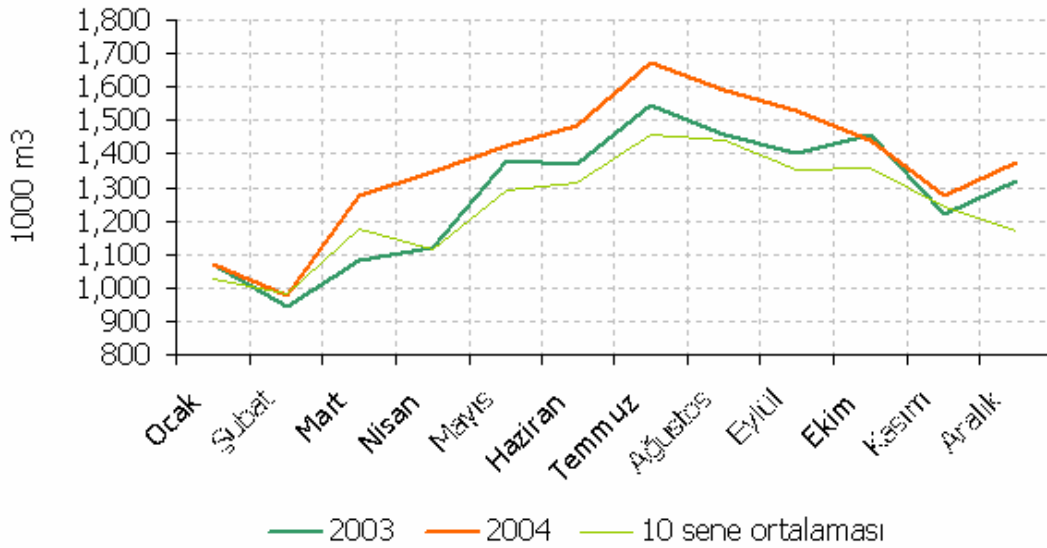
Birinci çeyrekte 3 milyon 316 bin m³, ikinci çeyrekte 4 milyon 259 bin m³, üçüncü çeyrekte 4 milyon 793 bin m³ ve dördüncü çeyrekte 4 milyon 92 bin m³, olmak üzere, 2004 yılında **16 milyon 450 bin m³** beyaz ürün satışı yapılmıştır. Beyaz ürünler toplamının yıllık satış grafiği aşağıda verilmektedir. Toplam beyaz ürün pazarı bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında **%6,9** büyüme göstermektedir.

10 YILLIK BEYAZ ÜRÜNLER TÜKETİMİ GELİŞİMİ

Beyaz ürünler toplamının aylık tüketim değişimini gösterir grafik aşağıda verilmektedir:

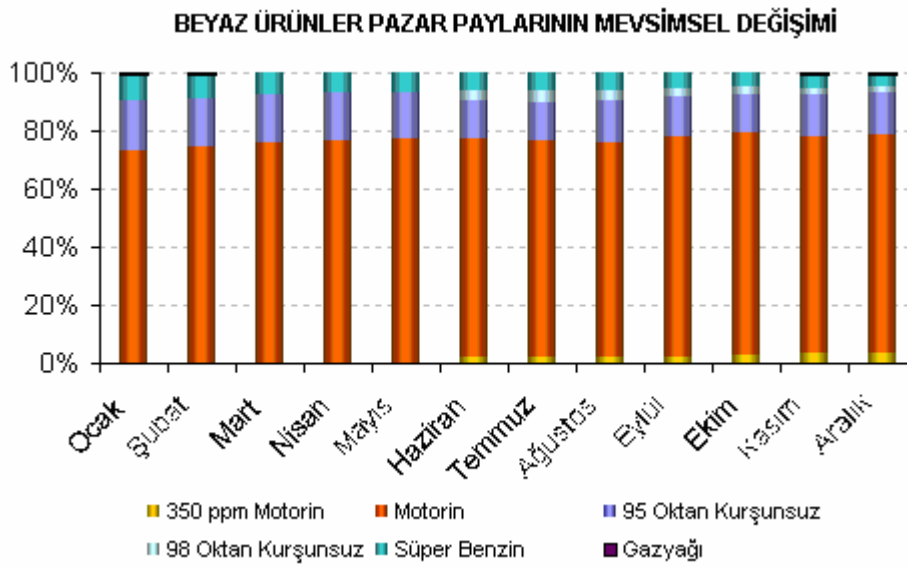
BEYAZ ÜRÜNLER AYLIK GELİŞİMİ

2004 senesi beyaz ürün satışları, 2003 yılının ve son on yıllık ortalamaların üzerinde seyir izlemektedir.

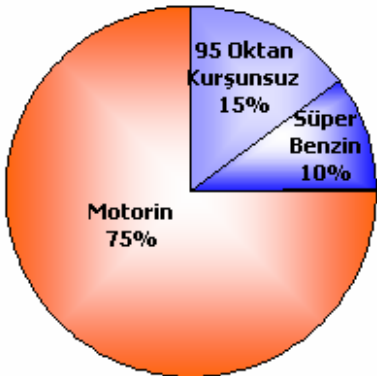
2004 yılında beyaz ürünlerdeki **artış (%6,9)** kurşunsuz benzinler (%21) ve motorin (%9,8) satışlarındaki artıştan kaynaklanmaktadır. Gazyağı ve süper benzin pazar payları bir önceki sene ile karşılaştırıldığında sırasıyla %15,4 ve %34,5 oranlarında daralma göstermiştir.

2004 yılı sonu itibariyle beyaz ürünler pazarının yaklaşık %77'lik bölümünü motorin, %23'ünü benzinler oluşturmaktadır. Beyaz ürünler pazar paylarının mevsimsel değişimi aşağıda verilmektedir;

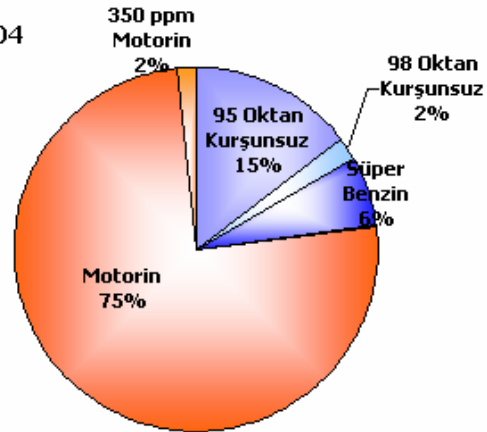

BEYAZ ÜRÜNLER TÜKETİM PAYLARI

2003

2004

Beyaz ürünler 2004 yılında yaklaşık **27 milyar YTL (katrilyon TL)** pazar büyüklüğüne ulaşmıştır. Bu dönemde beyaz ürünler tarafından yaratılan toplam doğrudan vergi geliri yaklaşık **17 milyar YTL (katrilyon TL)** dir. Bu rakamın *13 katrilyonu ÖTV, 4 milyar YTL (katrilyon TL)' si ise KDV* geliridir.

Bölgesel Dağılımlar:

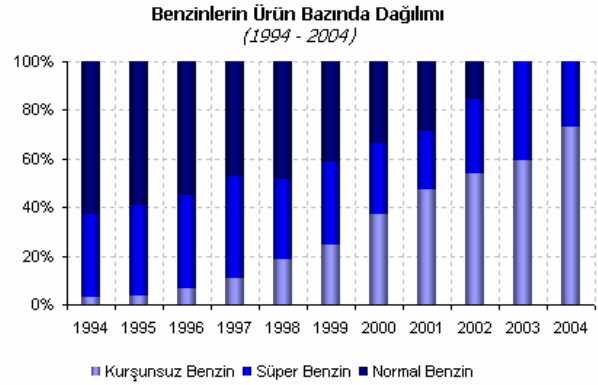
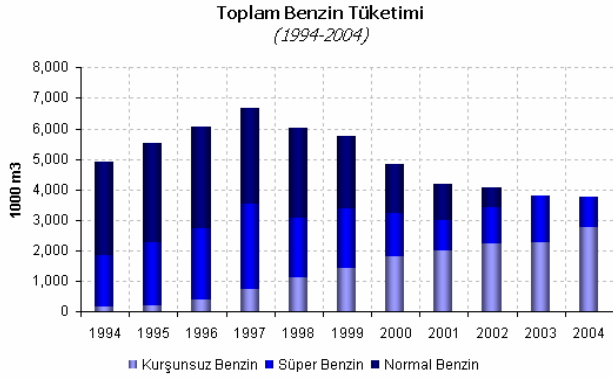
2003 yılı rakamları esas alındığında beyaz ürünler tüketiminin yaklaşık %21'lik bölümünün İstanbul'da gerçekleştiği görülmektedir. Sadece İstanbul kendisinin de içerisinde yer aldığı Marmara Bölgesi ve İç Anadolu Bölgesi dışındaki bütün bölgelerden fazla tüketim rakamına sahiptir. İstanbul'un toplam tüketimi yaklaşık olarak İç Anadolu Bölgesi toplam tüketimi kadardır. İstanbul (%21), Ankara (%11) ve İzmir (%7) toplam tüketimi Türkiye toplam tüketiminin yaklaşık %40'ını oluşturmaktadır.

Bölgeler	Beyaz Ürün Tüketimi (%)
Marmara Bölgesi	% 36
İç Anadolu Bölgesi	% 21
Ege Bölgesi	% 16,1
Akdeniz Bölgesi	% 11,9
Karadeniz Bölgesi	% 8,3
Doğu Anadolu Bölgesi	% 3,7
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	% 3

2.1.1. Benzinler

2004 yılında toplam benzin tüketimi (95 ve 98 oktanlı kurşunsuz benzinler ile süper benzin) **%1,6** oranında azalarak **3 milyon 758 bin m³** olarak gerçekleşmiştir. 2004 yılında Kurşunsuz benzin satışları 2003 yılına göre %21 oranında artmış, süper benzin pazarı ise %34,5 oranında daralmıştır.

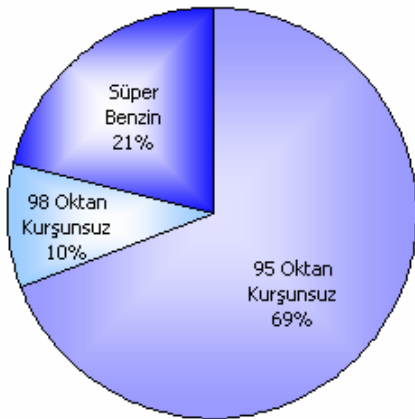
Yıllar itibariyle toplam benzin satışlarının değişimini gösteren grafik aşağıda verilmektedir:

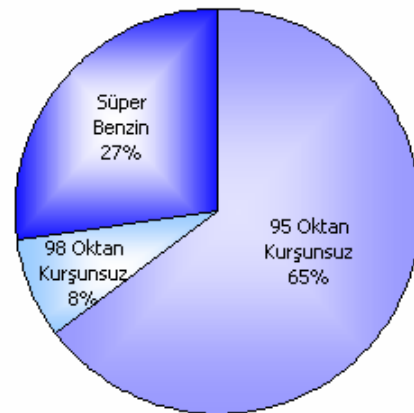
2004 yılı sonu itibariyle, toplam kümülatif benzin satışları içerisinde en büyük pay %65 ile 95 oktanlı kurşunsuz benzinin olup, süper benzinin payı ise %27 dir. 24 Haziran 2004 tarihinde Bakanlar Kurulunca ayrı fiyat yapısına alınarak yasal zemini oluşturulan 98 oktanlı kurşunsuz benzinin yıl sonu itibariyle piyasa payı %8 olarak gerçekleşmiştir.

Toplam Benzinler Pazar Payları

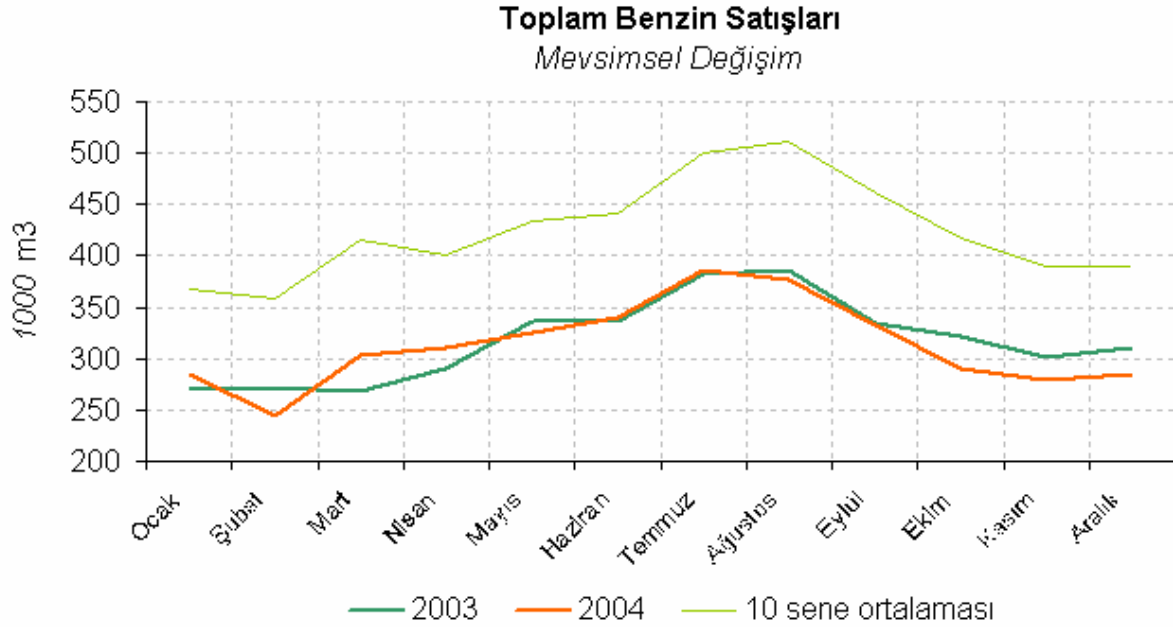
Aralık 2004

2004 Kümülatif

Aylar itibariyle toplam benzin satışlarının değişimini gösteren grafik aşağıda verilmektedir:

Toplam benzin pazarının büyüklüğü 2004 yılında yaklaşık **7,4 milyar YTL (katrilyon TL)** olarak gerçekleşmiştir. Benzin pazarının sağladığı vergi geliri 2004 yılı için **4 milyar YTL (katrilyon TL) ÖTV, 1 milyar YTL (katrilyon TL) KDV** olmak üzere yaklaşık **5 milyar YTL (katrilyon TL)** olarak hesaplanmıştır.

Bölgesel Dağılım:

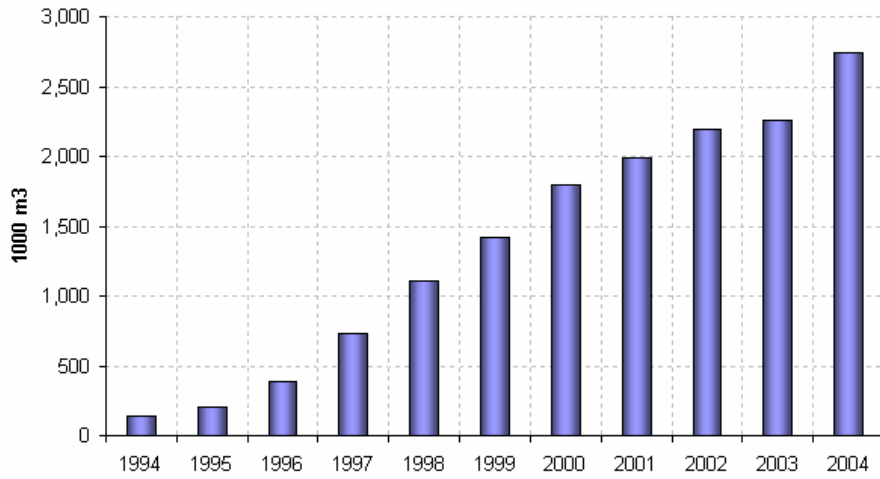
2003 yılı rakamları esas alındığında toplam benzin tüketiminin yaklaşık %32'lik bölümünün İstanbul'da gerçekleştiği görülmektedir. Sadece İstanbul kurşunsuz benzin tüketiminin %37'sini ve süper benzin tüketiminin %23'ünü tekbaşına tüketmektedir. İstanbul kendisinin de içerisinde yer aldığı Marmara Bölgesi dışındaki bütün bölgelerden fazla tüketim rakamına sahiptir. İstanbul (%32), Ankara (%9,4) ve İzmir (%7,2) toplam tüketimi Türkiye toplam tüketiminin yaklaşık %50'sini oluşturmaktadır.

Bölgeler	Benzin Tüketimi (%)
Marmara Bölgesi	% 45,8
İç Anadolu Bölgesi	% 15,7
Ege Bölgesi	% 15,7
Akdeniz Bölgesi	% 11
Karadeniz Bölgesi	% 6,6
Doğu Anadolu Bölgesi	% 2,7
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	% 2,5

2.1.1.1. Kurşunsuz Benzinler

Yıllar itibariyle kurşunsuz benzin satışlarının değişimini gösteren grafik aşağıda verilmektedir:

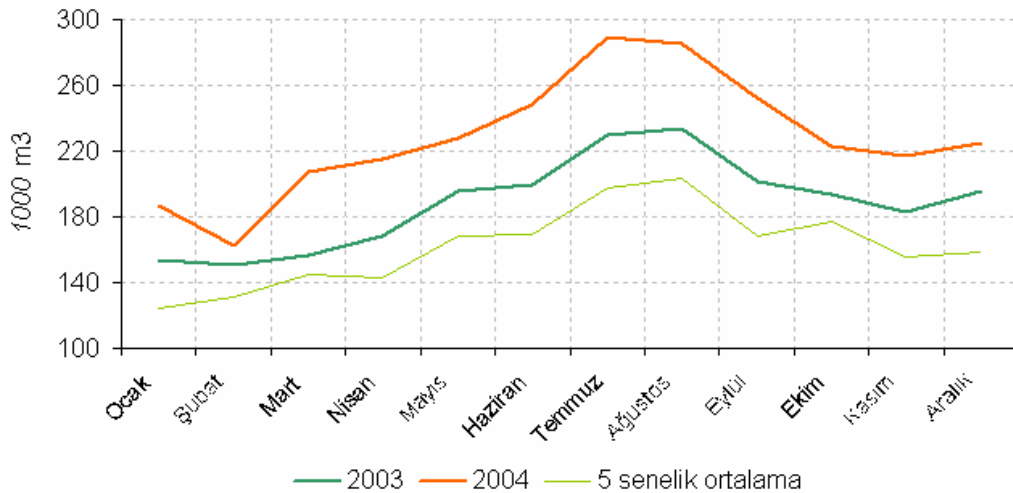
Kurşunsuz Benzin Tüketiminin 1994 –2004 Yılları Değişimi

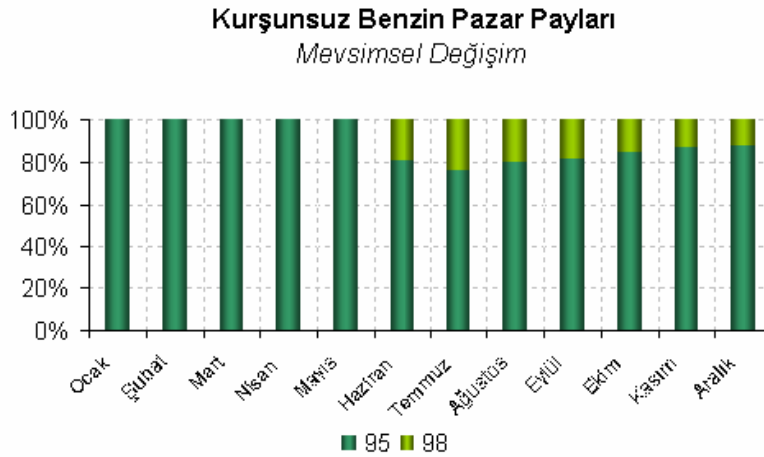
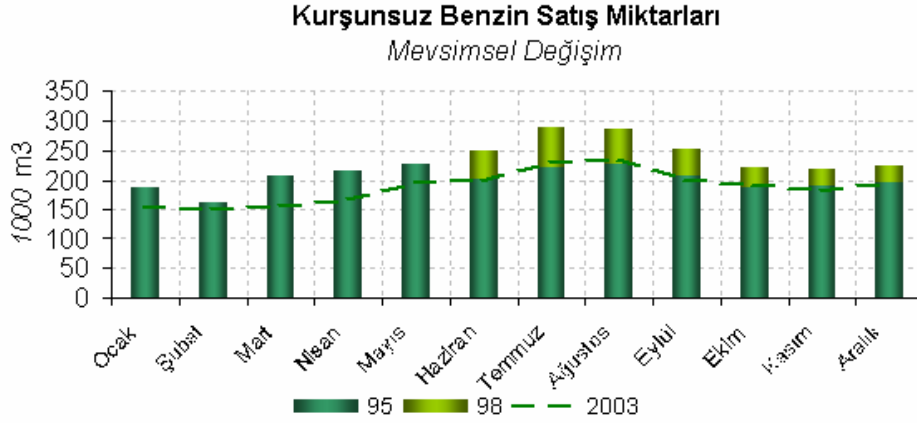
2004 yılında toplam **364 bin 728 m³** 98 oktanlı kurşunsuz benzin satışı yapılmış ve Aralık ayı itibariyle toplam benzinler içerisinde **%10** oranında pazar payına ulaşmıştır. 2004 yılı kümülatif değerlerine bakıldığında ise toplam benzinler içerisindeki pazar payı **%8** olarak gerçekleşmiştir.

Kurşunsuz benzin satışlarının aylara göre değişimini, son on yıllık ortalama, 2003 rakamları ve 2004 gelişimi olarak karşılaştırmalı gösteren grafik aşağıda verilmektedir:

Kurşunsuz Benzin Tüketimi Mevsimsel Değişim

Grafikte de görüldüğü gibi toplam kurşunsuz benzin satışları 5 yıllık ortalamaların ve 2003 değerlerinin üzerinde gerçekleşmektedir.

2004 yılında toplam kurşunsuz benzin satışı **2 milyon 740 bin m³** olarak gerçekleşmiştir. 98 oktanlı kurşunsuz benzinin toplam kurşunsuz benzinler içerisindeki payı Temmuz ayında %24 olarak gerçekleşmiş, Eylül ayında % 18, Aralık ayında ise %10 mertebesine gerilemiştir.

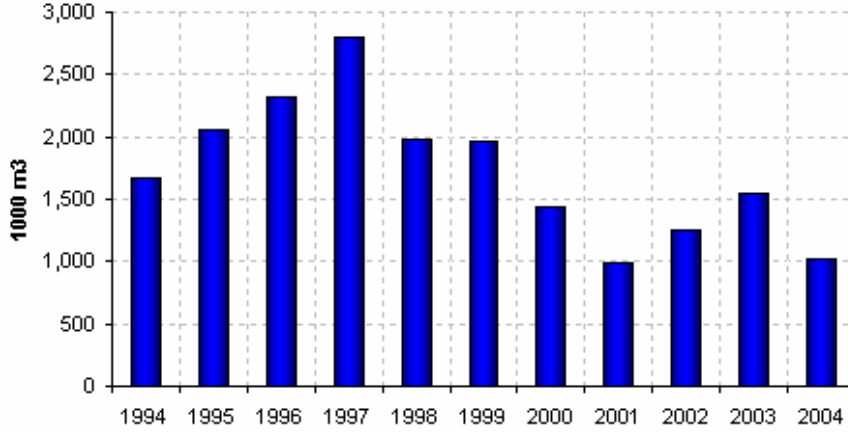
2004 yılında kurşunsuz benzin satışları bir önceki yılın aynı dönemine göre **%21'lik** bir artış göstermiştir. 2004 yılında, 2003 yılı ile karşılaştırıldığında en yüksek artış hızı Mart (%33) ve Nisan (%27) aylarında gözlenmiştir.

Kurşunsuz benzin pazarının büyüklüğü 2004 yılında **5,4 milyar YTL (katrilyon TL)**'ye ulaşmıştır. Pazar **2,9 milyar YTL (katrilyon TL) ÖTV**, **0,8 milyar YTL (katrilyon TL) KDV** olmak üzere 2004 yılında **3,7 milyar YTL (katrilyon TL)** doğrudan vergi geliri yaratmıştır.

2.1.1.2. Süper Benzin

1994 – 2004 yıllarını kapsayan süper benzin satışlarının değişimini gösteren grafik aşağıda verilmektedir:

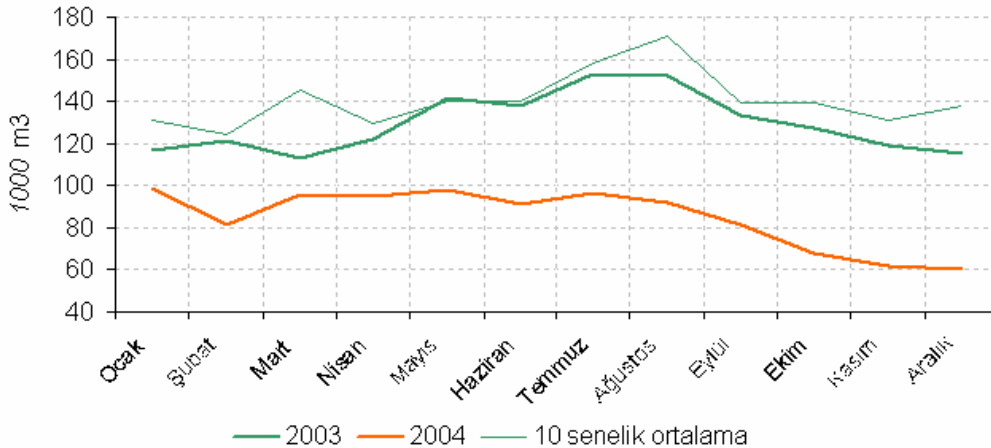
Süper Benzin Tüketiminin 1994-2000 Yılları Değişimi

Süper benzin kullanımı 1999 yılından itibaren giderek azalan bir eğilim izlemektedir. 2002 ve 2003 yıllarındaki artış ise, bu dönemde piyasadan çekilen normal benzinin ikamesinden kaynaklanmaktadır.

Aylar itibariyle süper benzin satışlarının değişimini gösteren grafik aşağıda verilmektedir: Süper benzin tüketiminin, bir önceki yıl ve son 10 yıllık değişimler ile karşılaştırılması süper benzinin azalış eğilimini göstermektedir.

Süper Benzin Tüketimi Mevsimsel Değişim

2004 yılında toplam süper benzin satışı **1 milyon 19 bin m³** olarak gerçekleşmiştir.

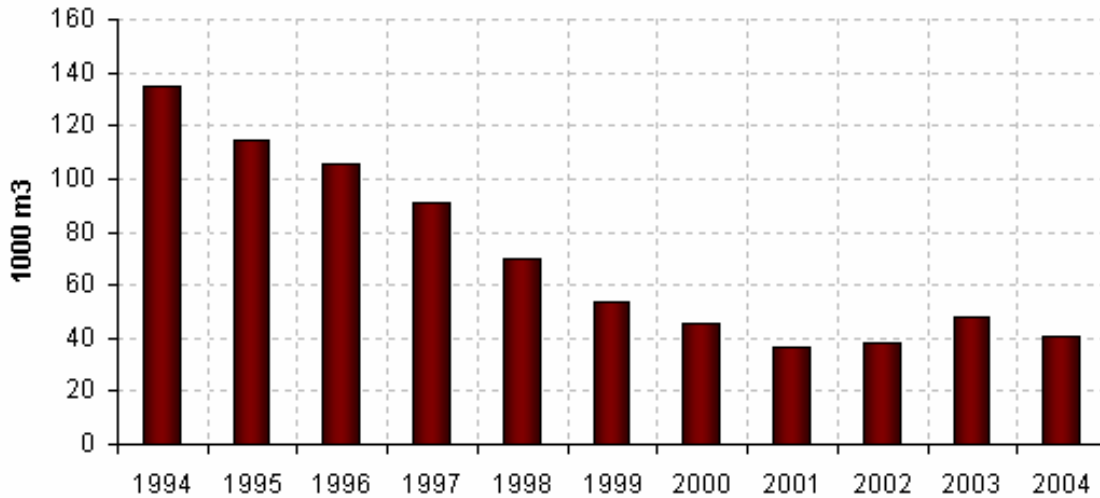
2004 yılında süper benzin talebi 2003 yılına göre **%34,5** oranında daralma göstermiştir. Daralma eğilimi 2004 yılı boyunca artarak devam etmiş Ekim ayında % 46,9 olarak gerçekleşen daralma, Kasım ayında %48,1, Aralık ayında ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %47,9 oranında azalarak devam etmiştir

Süper benzinin oluşturduğu pazarın büyüklüğü 2004 yılında yaklaşık **2 milyar YTL (katrilyon TL)**'dir. Süper benzin kullanımı *1,1 milyar YTL (katrilyon TL) ÖTV, 0,3 milyar YTL (katrilyon TL) KDV* olmak üzere 2004 yılında **1,4 milyar YTL (katrilyon TL)** doğrudan vergi geliri yaratmıştır.

2.1.2. Gazyağı

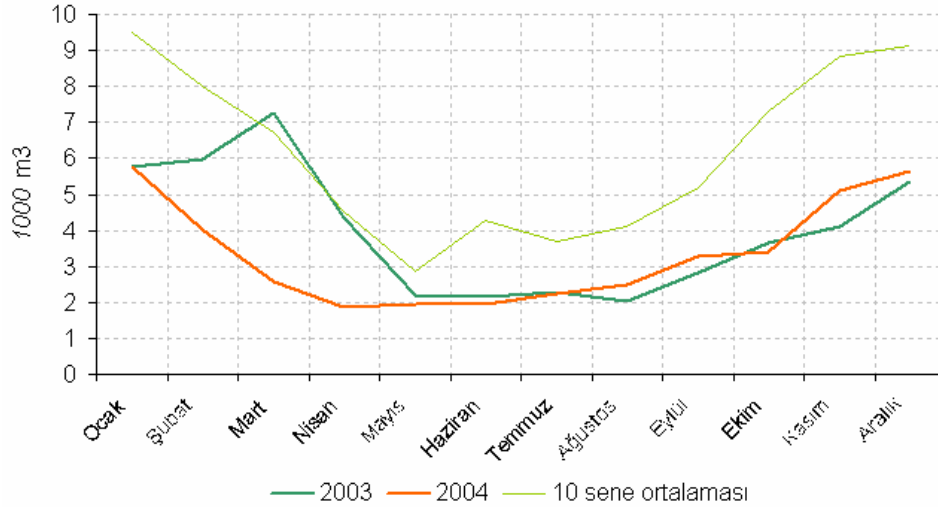
Türkiye gazyağı tüketiminin son on yıldaki azalma eğilimi aşağıdaki grafikte görüldüğü üzere devam etmektedir. Yıllar itibariyle gazyağı satışlarının değişimini gösteren grafik aşağıda verilmektedir:

Gazyağı Tüketiminin 1994-2004 Yılları İtibariyle Değişimi

2004 yılı Türkiye gazyağı tüketiminin aylara göre değişimi, 2003 yılı ve son 10 yıllık ortalama değerler olarak karşılaştırmalı olarak verilmektedir:

Gazyağı Tüketimi Mevsimsel Değişim

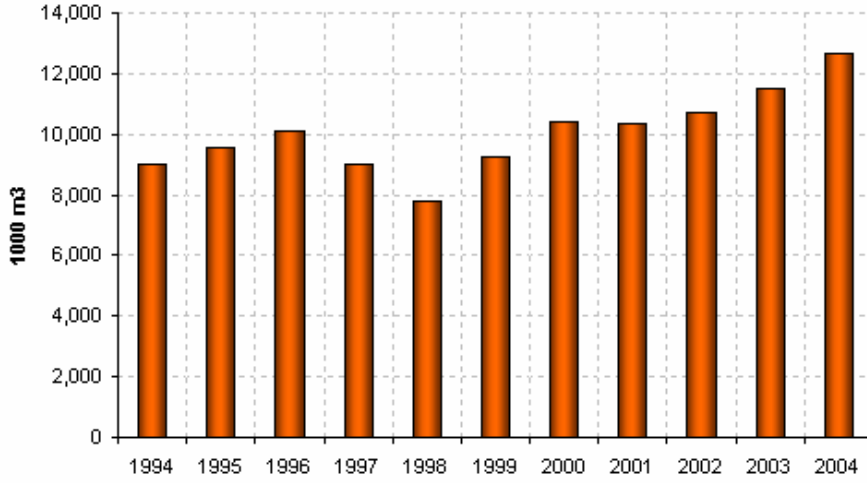
2004 yılında toplam gazyağı satışı **40 bin 305 m³** olarak gerçekleşerek bir önceki yıla göre %15,4 oranında daralma göstermiştir.

Gazyağı pazarının büyüklüğü 2004 yılında yaklaşık **62 milyon YTL (trilyon TL)** olarak hesaplanmıştır. Pazar **28 trilyon TL ÖTV**, **9 trilyon TL KDV** olmak üzere 2004 yılında **37 milyon YTL (trilyon TL)** doğrudan vergi geliri yaratmıştır.

2.1.3. Motorinler

Yıllar itibariyle motorin satışlarının değişimini gösteren grafik aşağıda verilmektedir: Motorin satışlarının 1998'den başlayan artış eğilimi 2004 yılında da devam etmektedir.

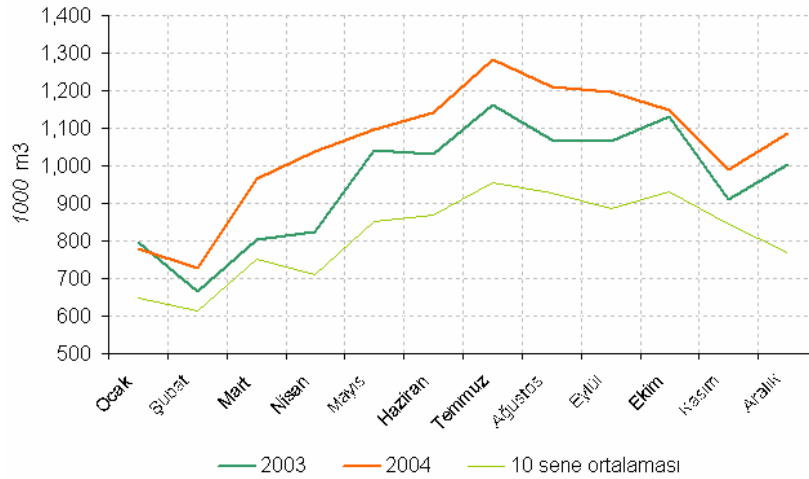
Motorin Tüketiminin 1994 – 2004 Yılları Değişimi

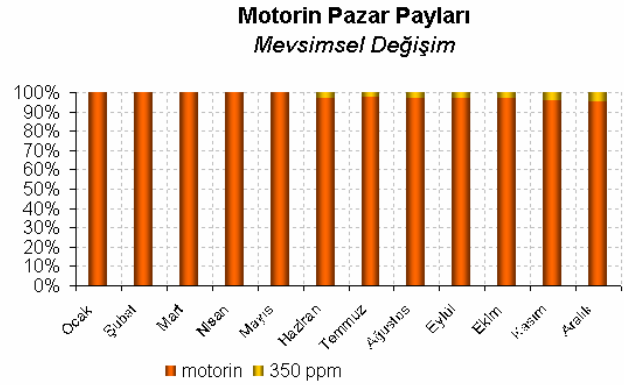
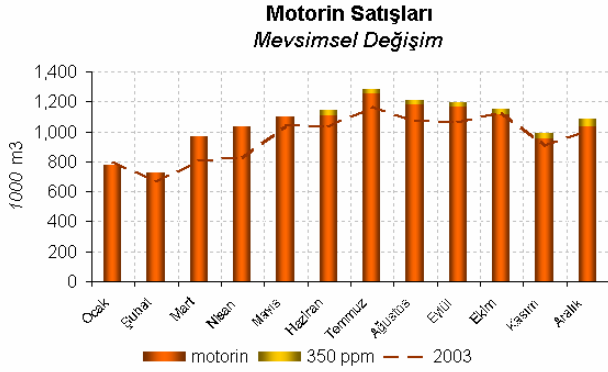
2004 yılında toplam **12 milyon 651 bin m³** motorin satışı gerçekleşmiştir. Aylık gerçekleştirmeler incelendiğinde 2004 motorin satışlarının 2003 ve son 10 sene ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir.

Aylar itibariyle motorin satışlarının değişimini gösteren grafik aşağıda verilmektedir:

Toplam Motorin Tüketimi Mevsimsel Değişim

2004 yılında motorin pazarında yer bulmaya başlayan 350ppm motorin satışı, Haziran – Aralık döneminde toplam 248 bin 280 m³ olarak gerçekleşmiştir.

350 ppm motorinin toplam motorin satışları içerisindeki payı %2 mertebesindedir.

2004 yılında motorin satışları bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında **%9,8** oranında artış göstermiştir. 2004 yılında en yüksek artış hızı Mart (%20,4) ve Nisan (%22,9) aylarında gözlenmiştir.

Motorin kullanımının yarattığı pazarının büyüklüğü 2004 yılında **19 milyar YTL (katrilyon TL)**'ye ulaşmıştır. Pazar **9 milyar YTL (katrilyon TL) ÖTV, 3 milyar YTL (katrilyon TL) KDV** olmak üzere 2004 yılında yaklaşık **12 milyar YTL (katrilyon TL)** doğrudan vergi geliri yaratmıştır.

Bölgesel Dağılım:

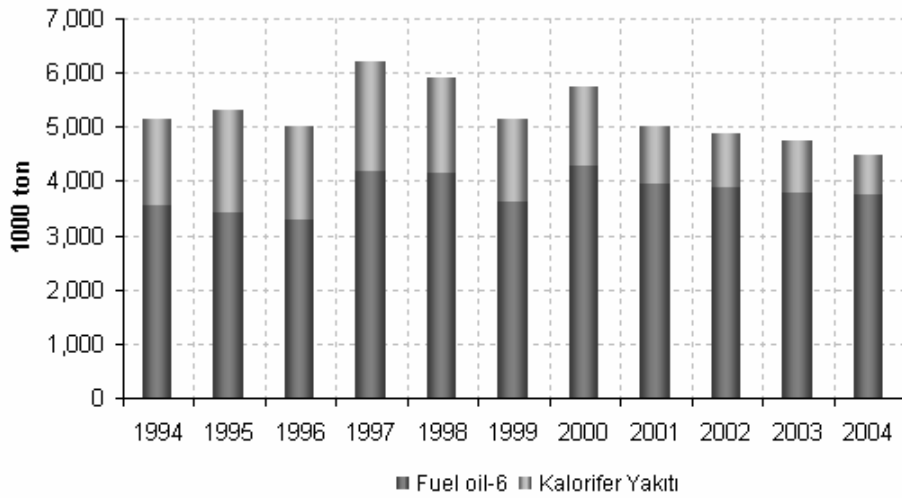
2003 yılı rakamları esas alındığında toplam motorin tüketiminin yaklaşık %17,6'lık bölümünün İstanbul'da gerçekleştiği görülmektedir. İstanbul kendisinin de içerisinde yer aldığı Marmara Bölgesi ve İç Anadolu bölgesi dışındaki bütün bölgelerden fazla tüketim rakamına sahiptir. İstanbul (%17,6), Ankara (%11,6) ve İzmir (%6,3) toplam tüketimi Türkiye toplam tüketiminin yaklaşık %35'ini oluşturmaktadır.

Bölgeler	Motorin Tüketimi (%)
Marmara Bölgesi	% 33,2
İç Anadolu Bölgesi	% 22,6
Ege Bölgesi	% 16,2
Akdeniz Bölgesi	% 12
Karadeniz Bölgesi	% 8,9
Doğu Anadolu Bölgesi	% 4
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	% 3,1

2.2. Siyah Ürünler

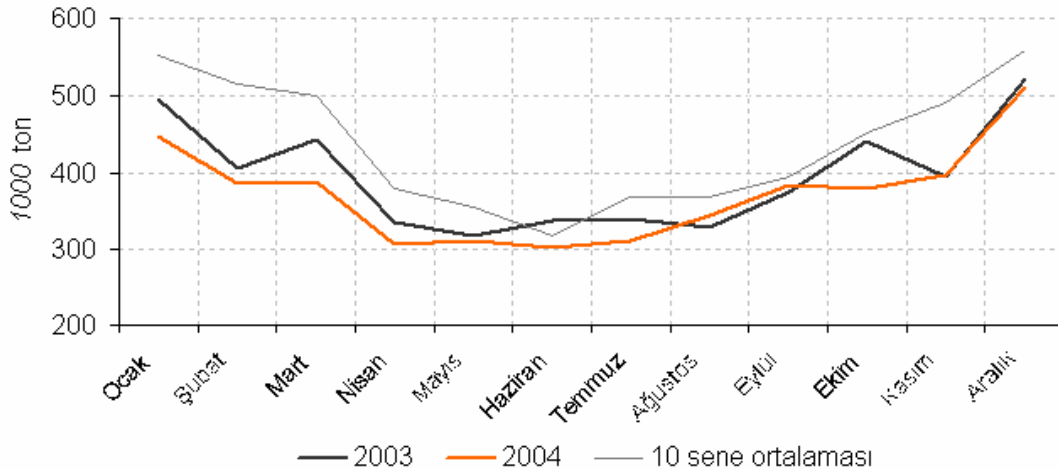
2004 yılının ilk çeyreğinde 1 milyon 222 bin, ikinci çeyrekte yaklaşık 921 bin, üçüncü çeyrekte 1 milyon 40 bin ve son çeyrekte 1 milyon 287 bin ton olmak üzere, 2004 yılı içerisinde yaklaşık **4 milyon 460 bin ton** siyah ürün satışı yapılmıştır. Son on yıllık siyah ürünler pazarındaki değişimler yıllar itibariyle aşağıda verilmektedir:

Siyah Ürünler Tüketimi 1994-2004 Yılları Değişimi

Siyah ürün satışlarının aylara göre değişimini, 2003 ve son on yıllık ortalamalar ile karşılaştırmalı olarak gösteren grafik aşağıda verilmektedir:

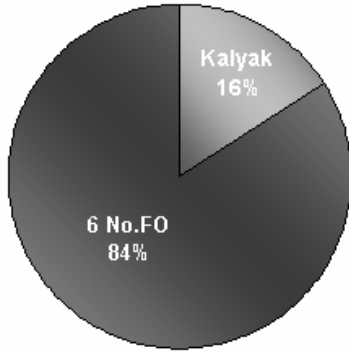
Siyah Ürünler Tüketimi Mevsimsel Değişim

Aylık kullanımlardaki değişimi gösteren grafik, siyah ürün tüketiminin diğer akaryakıt türlerine göre mevsimsel değişimden daha fazla etkilendiğini göstermektedir.

2004 yılına ait siyah ürün satışları, 2003 yılı (Ağustos – Eylül hariç) ve son on yıllık ortalamaların altında seyir izlemektedir. 2004 yılı siyah ürün kullanımı 2003 yılı ile karşılaştırıldığında %6,5 oranında daralma görülmektedir. Doğalgaz'ın özellikle büyük kentlerde kullanıma alınması bu azalmanın temel nedenidir.

Siyah Ürünler Kümülatif Pazar Payları

2004 yılı kümülatif değerleri dikkate alındığında, siyah ürünlerin oluşturduğu pazarın yaklaşık %84'lük bölümünü 6 numaralı fuel oil, %16'sını kalorifer yakıtı oluşturmaktadır.

Siyah ürünler 2004 yılında yaklaşık **2,6 milyar YTL (katrilyon TL)** pazar büyüklüğüne ulaşmıştır. Bu dönemde siyah ürünler tarafından yaratılan toplam doğrudan vergi geliri yaklaşık **1,2 milyar YTL (katrilyon TL)** dir. Bu rakamın *0,8 katrilyonu ÖTV, 0,4 milyar YTL (katrilyon TL)*'si ise KDV geliridir.

Bölgesel Dağılım:

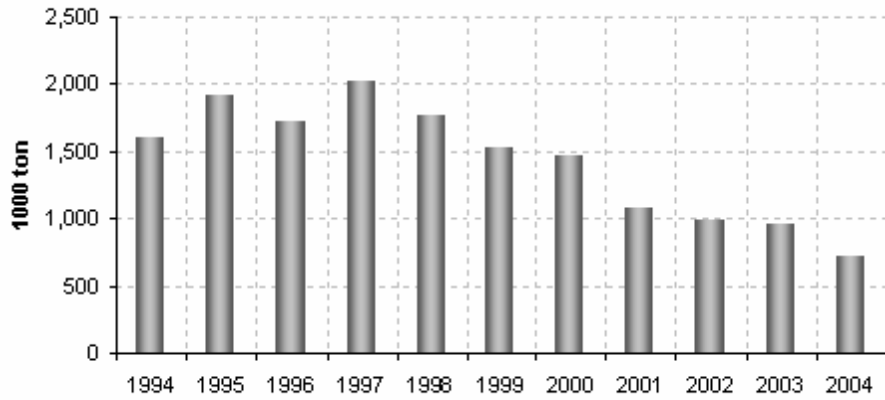
2003 yılı rakamları esas alındığında toplam siyah ürünler tüketiminin yaklaşık %28,4'lük bölümünün İstanbul'da gerçekleştiği görülmektedir. İstanbul kendisinin de içerisinde yer aldığı Marmara Bölgesi dışındaki bütün bölgelerden fazla tüketim rakamına sahiptir. İstanbul (%28,4), Ankara (%8,3) ve İzmir (%8,3) toplam tüketimi Türkiye toplam tüketiminin yaklaşık %45'ini oluşturmaktadır.

Bölgeler	Siyah Ürünler Tüketimi (%)
Marmara Bölgesi	% 36,5
İç Anadolu Bölgesi	% 16,2
Ege Bölgesi	% 16
Akdeniz Bölgesi	% 14,8
Karadeniz Bölgesi	% 5,1
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	% 7,8
Doğu Anadolu Bölgesi	% 3,6

2.2.1. Kalorifer Yakıtı (Kalyak)

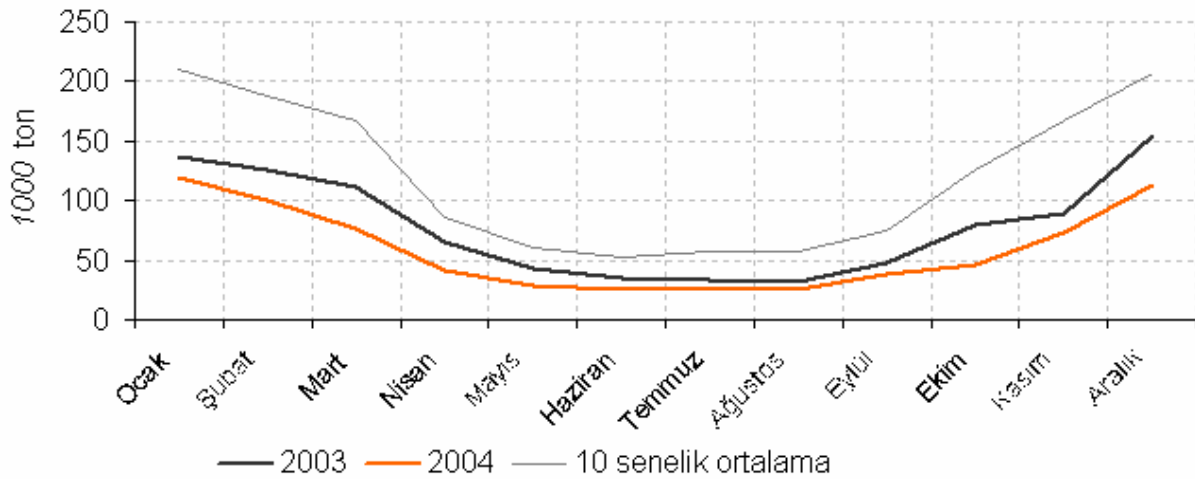
Kalyak tüketiminin son on yılı kapsayan tüketim miktarlarını gösteren grafik aşağıda verilmektedir:

Kalorifer Yakıtı Tüketimi 1994 – 2004 Yılları Değişimi

Kalorifer yakıtı tüketiminin aylara göre değişimini gösteren grafik 2003 ve on yıllık ortalamalar ile karşılaştırmalı olarak aşağıda verilmektedir:

Kalorifer Yakıtı Tüketimi Mevsimsel Değişim

2004 yılında toplam kalorifer yakıtı satışı yaklaşık **710 bin ton** olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu satış tutarı 2003 ve 10 yıllık satış ortalamasının altında bir gerçekleşmiştir.

2004 yılında kalorifer yakıtı pazarı bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında **%25,5** oranında daralma göstermiştir. Bir önceki yılın aynı dönemine göre en yüksek daralma Ekim ayında **%42,2** ve Nisan ayında **%36,2** ile gerçekleşmiştir.

Kalorifer yakıtı pazarının büyüklüğü 2004 yılında toplamda yaklaşık **703 trilyon TL**'dir. pazar *299 trilyon TL ÖTV, 107 trilyon TL KDV* olmak üzere 2004 yılında **406 trilyon TL** doğrudan vergi geliri yaratmıştır.

Bölgesel Dağılım:

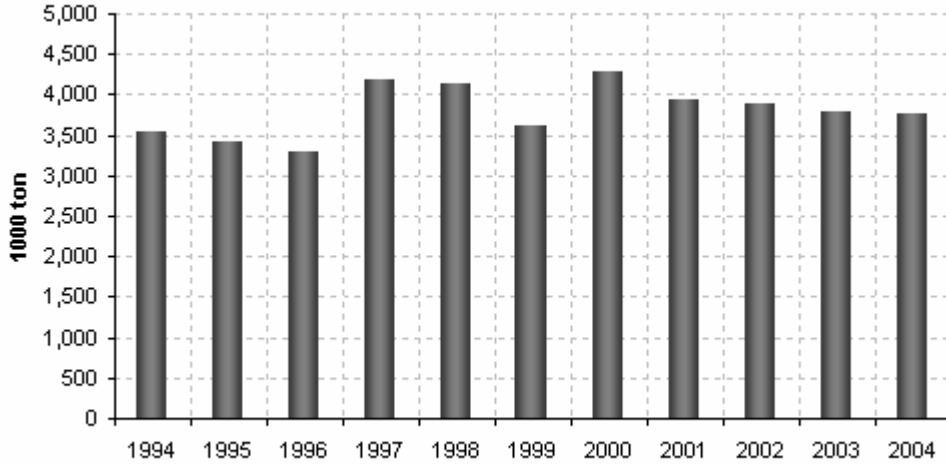
2003 yılı rakamları esas alındığında toplam kalorifer yakıtı tüketiminin yaklaşık %25'lik bölümünün İstanbul'da gerçekleştiği görülmektedir. Diğer akaryakıt türlerinde olduğu gibi, İstanbul kendisinin de içerisinde yer aldığı Marmara Bölgesi ve İç Anadolu Bölgesi dışındaki bütün bölgelerden fazla tüketim rakamına sahiptir. İstanbul (%25), Ankara (%13) ve İzmir (%6,9) toplam tüketimi Türkiye toplam tüketiminin yaklaşık %45'ini oluşturmaktadır.

Bölgeler	Kalorifer Yakıtı Tüketimi (%)
Marmara Bölgesi	% 34
İç Anadolu Bölgesi	% 27,2
Ege Bölgesi	% 11,1
Akdeniz Bölgesi	% 7,3
Karadeniz Bölgesi	% 6,4
Doğu Anadolu Bölgesi	% 8,6
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	% 5,3

2.2.2. Fuel Oil No: 6

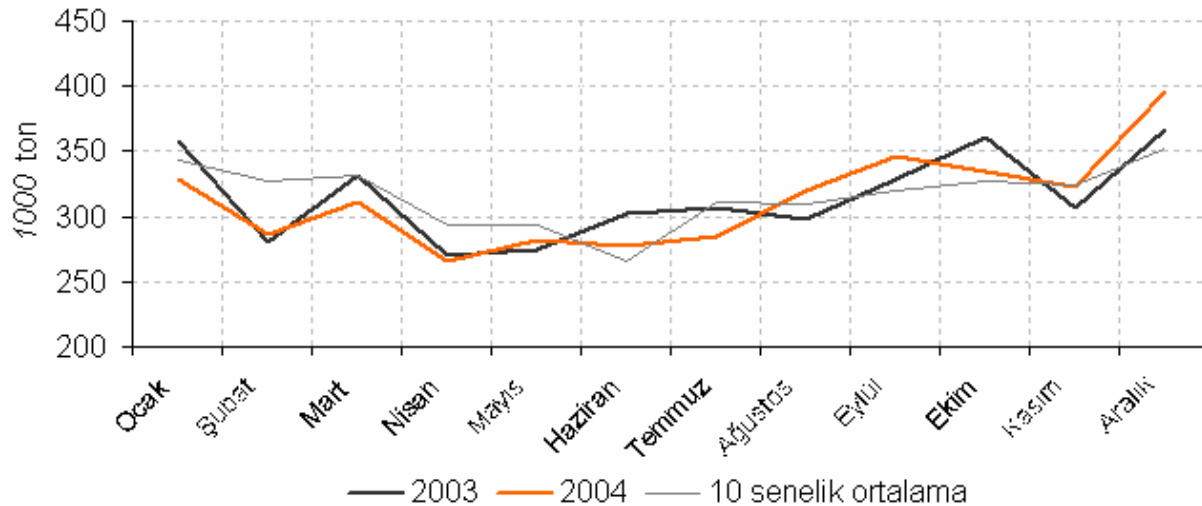
Fuel oil No:6 tüketiminin son on yıllık gelişimini gösteren grafik aşağıda verilmektedir:

Fuel Oil No:6 Tüketiminin 1994-2004 Yılları Değişimi

Aylık değişimler incelendiğinde 2004 yılı FO6 tüketiminin 2003 yılı karşılaştırıldığında **%1,8** oranında azaldığı görülmektedir. Aylar itibariyle Fuel oil No:6 satışlarının değişimini gösteren grafik aşağıda verilmektedir:

Fuel Oil No:6 Tüketimi Mevsimsel Değişim

2004 yılında toplam altı numara fuel oil tüketimi **3 milyon 750 bin ton** olarak gerçekleşmiştir. Sözkonusu satış tutarı 10 yıllık satış ortalamasının ve 2003 yılının altında bir düzeyde gerçekleşmiştir.

Bir önceki yılın aynı dönemine göre en yüksek daralma Ocak ayında %8,2 ve Haziran ayında %8,1 ile gerçekleşmiştir. Pazarda en yüksek genişleme ise Aralık ayında %8,3 ile gerçekleşmiştir.

Fuel Oil No:6 pazarının büyüklüğü 2004 yılı toplamında yaklaşık **1,9 milyar YTL (katrilyon TL)** dir. FO6 kullanımı *0,5 milyar YTL (katrilyon TL) ÖTV, 0,3 milyar YTL (katrilyon TL) KDV* olmak üzere 2004 yılında **0,8 milyar YTL (katrilyon TL)** doğrudan vergi geliri yaratmıştır.

Bölgesel Dağılım:

2003 yılı rakamları esas alındığında toplam fuel oil no:6 tüketiminin yaklaşık %29,6'lık bölümünün İstanbul'da gerçekleştiği görülmektedir. İstanbul kendisinin de içerisinde yer aldığı Marmara Bölgesi dışındaki bütün bölgelerden fazla tüketim rakamına sahiptir. İstanbul (%29,6), İzmir (%8,7) ve Ankara (%6,8) toplam tüketimi Türkiye toplam tüketiminin yaklaşık %45'ini oluşturmaktadır.

Bölgeler	Fuel Oil No:6 Tüketimi (%)
Marmara Bölgesi	% 37,3
Ege Bölgesi	% 17,8
Akdeniz Bölgesi	% 17,2
İç Anadolu Bölgesi	% 12,7
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	% 8,6
Karadeniz Bölgesi	% 4,7
Doğu Anadolu Bölgesi	% 2

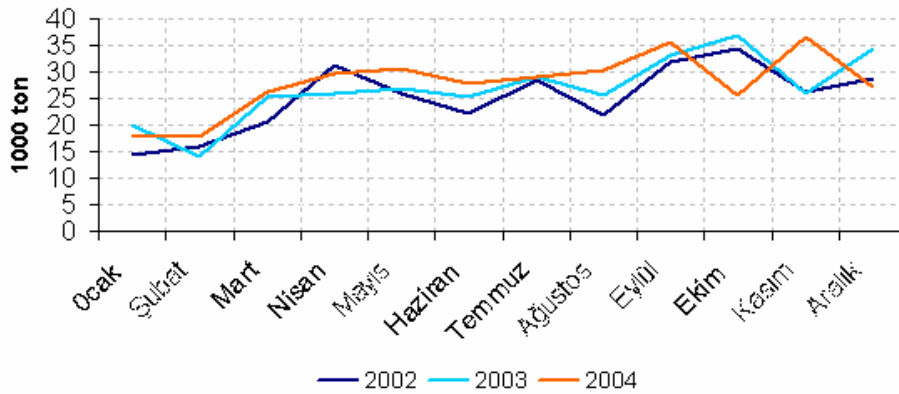
3. OTOMOTİV VE ENDÜSTRİYEL YAĞLAMA ÜRÜNLERİ

Otomotiv ve endüstriyel yağlama ürünlerine ait bilgiler veri akışı sağlanan şirketlerin (*BP, Castrol, EXXONMOBİL, OPET, POAŞ, Shell, Total*) toplamıdır. Toplamın takribi olarak Türkiye toplam tüketimi içerisindeki payının yaklaşık %85 olduğu düşünülmektedir. Türkiye toplam satışı için PİGM verileri dikkate alınmalıdır.

2004 yılı toplam otomotiv ve endüstriyel yağlama ürünleri (*Benzinli motor yağları, dizel motor yağları, endüstriyel yağlama ürünleri, gresler, antifriz, deniz yağları, diğer yağlama ürünleri*) tüketimi 2003 yılı ile kıyaslandığında **%4,6** oranında artış göstererek **337.567 ton'a** ulaşmıştır.

2004 yılı toplam satışlarının 2002- 2003 satışları ile karşılaştırma grafiği aşağıda verilmektedir;

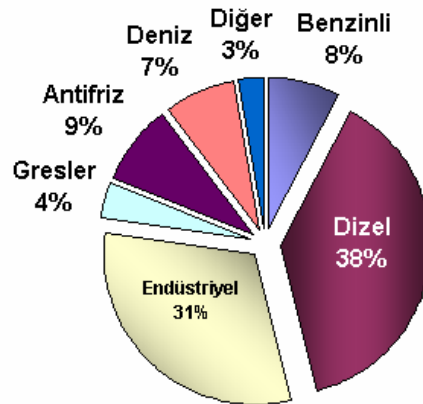
Toplam Yağlama Ürünleri Tüketimi
Mevsimsel Değişim

2004 yılında, 2003 yılına göre en yüksek büyüme hızı %13,2 ile endüstriyel yağlama ürünleri satışlarında gerçekleşmiştir.

2004 yılında toplam yağlama ürünleri içerisinde en büyük paya %38,4 pazar payı ile dizel motor yağları sahiptir. Dizel motor yağlarını %31 ile endüstriyel yağlama ürünleri ve %8,6 pazar payı ile antifriz izlemektedir.

Toplam Yağlama Ürünleri

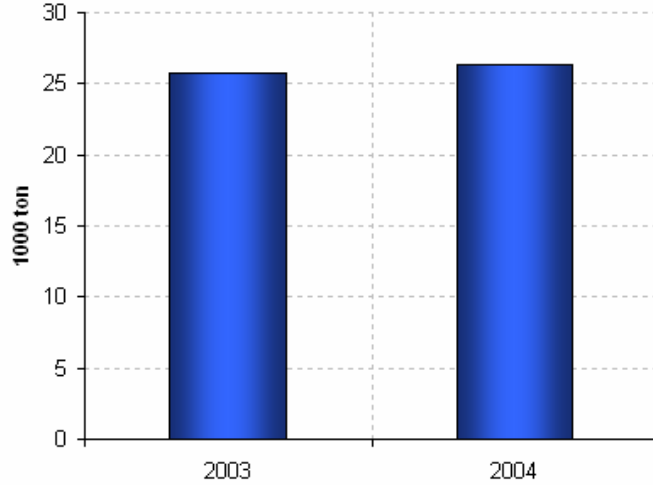
3.1. Benzinli Motor Yağları

Benzinli motor yağları satışları 2004 yılında **26 bin 368 ton** satış rakamına ulaşarak toplam yağlama ürünleri içerisinde yaklaşık % 7,8'lik paya sahip olmuştur.

2004 yılında benzinli motor yağları satışları, 2003 yılına göre **%2,2** oranında artış göstermiştir.

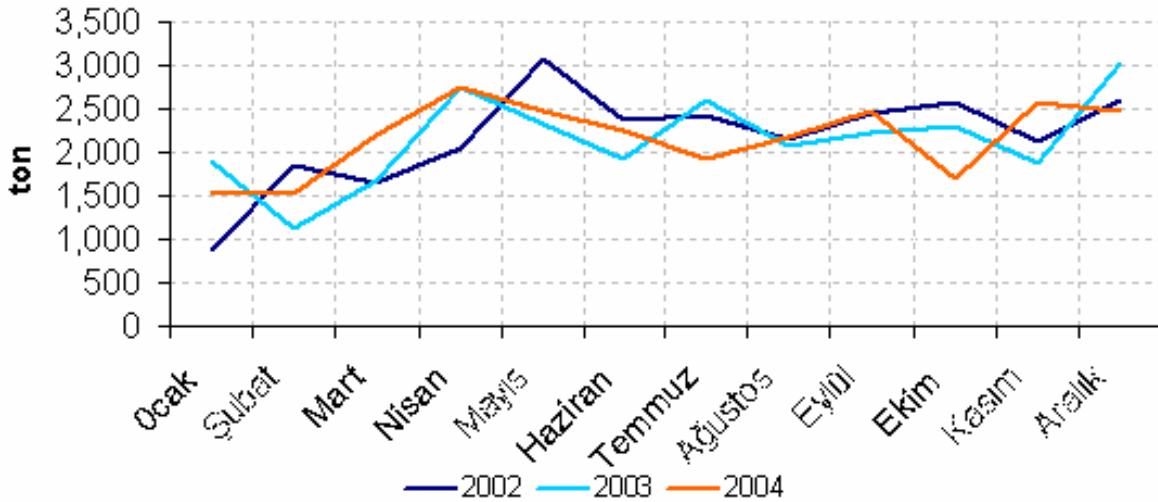
2003 yılı ile karşılaştırıldığında pazarda en yüksek daralma %26,1 oranı ile Temmuz ayında yaşanmış, en büyük genişleme ise %37 ile Şubat ayında gerçekleşmiştir.

Benzinli Motor Yağları
Kümülatif Satışlar

2004 yılı benzinli motor yağları satışlarının 2002- 2003 yılı satışları ile karşılaştırma grafiği aşağıda verilmektedir;

Benzinli Motor Yağları Tüketimi
Mevsimsel Değişim

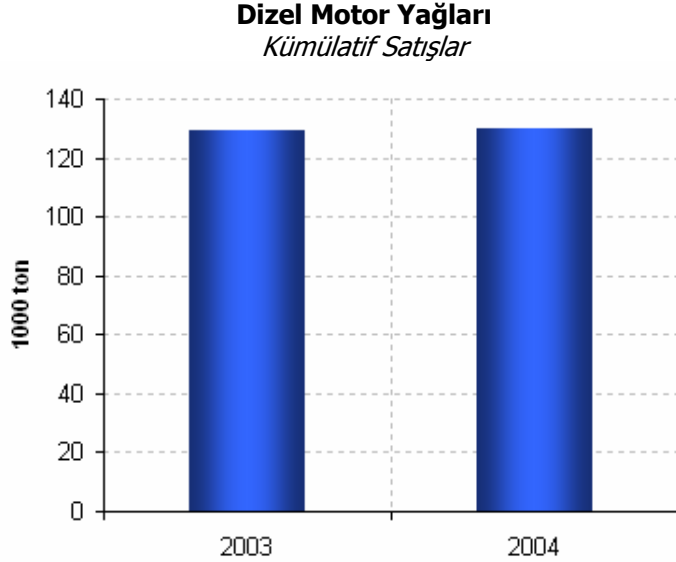

3.2. Dizel Motor Yağları

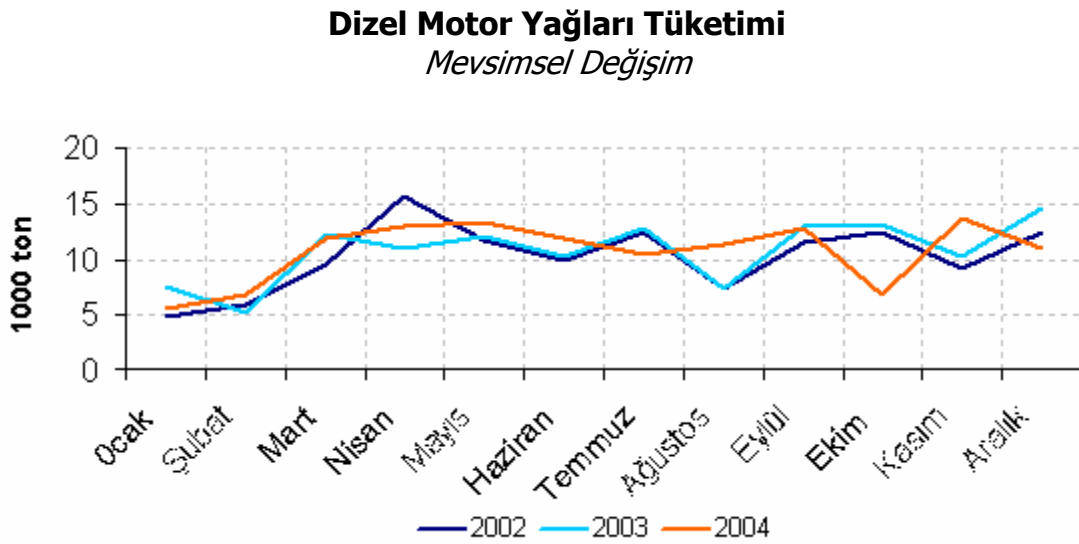
Dizel motor yağları 2004 yılında **129 bin 560 ton'luk** satış rakamı ile toplam yağlama ürünleri pazarı içerisinde yaklaşık %38,4'lük paya sahip olmuştur.

Dizel motor yağları satışları 2004 yılında bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında aynı seviyede kalmıştır.

2003 yılı ile karşılaştırıldığında pazarda en yüksek daralma %47,6 oranı ile Ekim ayında yaşanmış, en büyük genişleme ise %51 ile Ağustos ayında gerçekleşmiştir.

2004 yılında dizel motor yağı satışlarının 2002- 2003 satışları ile karşılaştırma grafiği aşağıda verilmektedir;

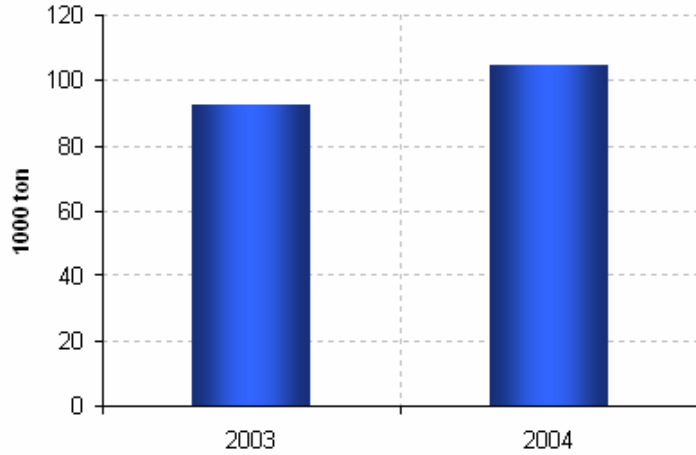
3.3. Endüstriyel Yağlama Ürünleri

Endüstriyel yağlama ürünleri **104 bin 599 ton'luk** satış rakamı ile toplam yağlama ürünleri pazarı içerisinde yaklaşık %31'lik paya sahip olmuştur.

Endüstriyel yağlama ürünleri pazarı 2004 yılında bir önceki yıla göre **%13,2** oranında artış göstermiştir.

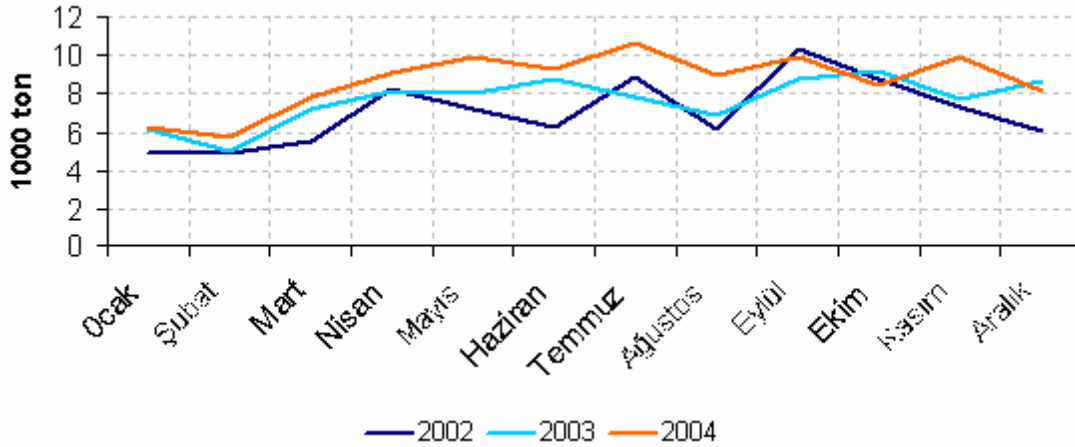
2003 yılı ile karşılaştırıldığında pazarda en yüksek daralma %8,6 oranı ile Ekim ayında yaşanmış, en büyük genişleme ise %36,7 ile Temmuz ayında gerçekleşmiştir.

Endüstriyel Yağlama Ürünleri
Kümülatif Satışlar

2004 yılında yapılan satışların 2002- 2003 satışları ile karşılaştırma grafiği aşağıda verilmektedir;

Endüstriyel Yağlama Ürünleri Tüketimi
Mevsimsel Değişim

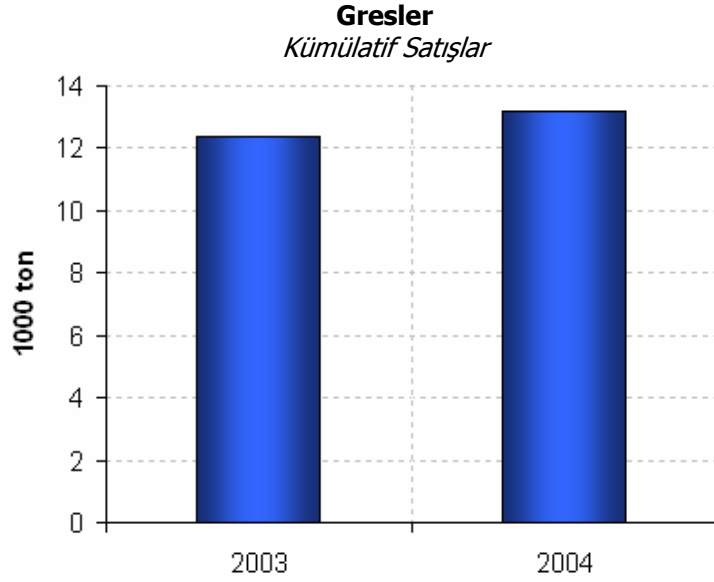

3.4. Gresler

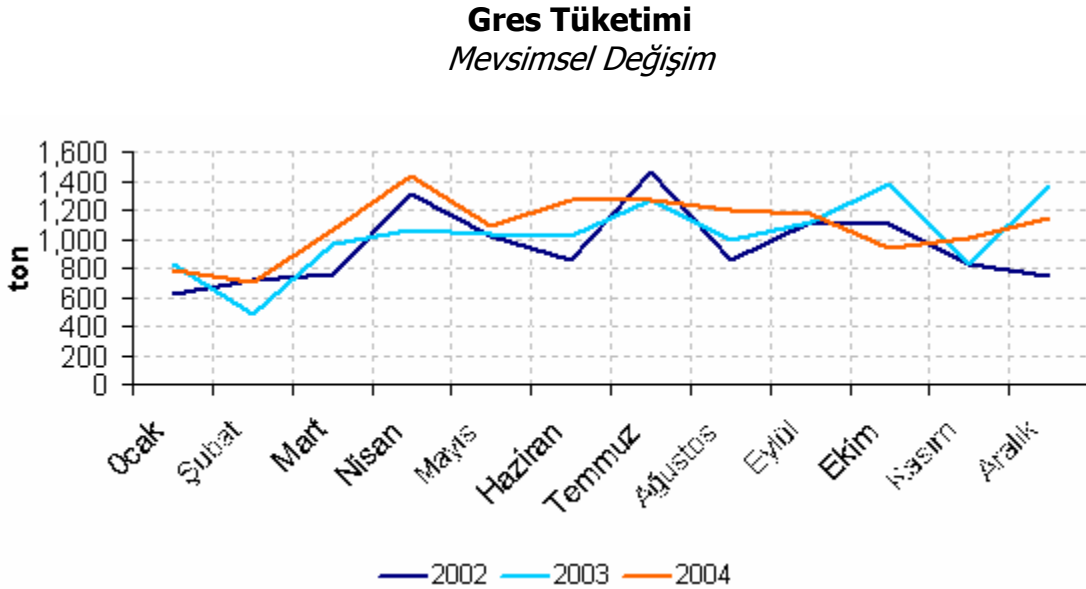
Gresler 2004 yılında toplam yağlama ürünleri pazarı içerisinde **13 bin 165 ton'luk** satış rakamı ile yaklaşık %4'lük paya sahip olmuştur.

2004 yılın gres satışları bir önceki yılın aynı dönemine göre **%6,6** oranında artış göstermiştir.

2003 yılı ile karşılaştırıldığında pazarda en yüksek daralma %31,8 oranı ile Ekim ayında yaşanmış, en büyük genişleme ise %46 ile Şubat ayında gerçekleşmiştir.

2004 yılında yapılan satışların 2002- 2003 satışları ile karşılaştırma grafiği aşağıda verilmektedir;

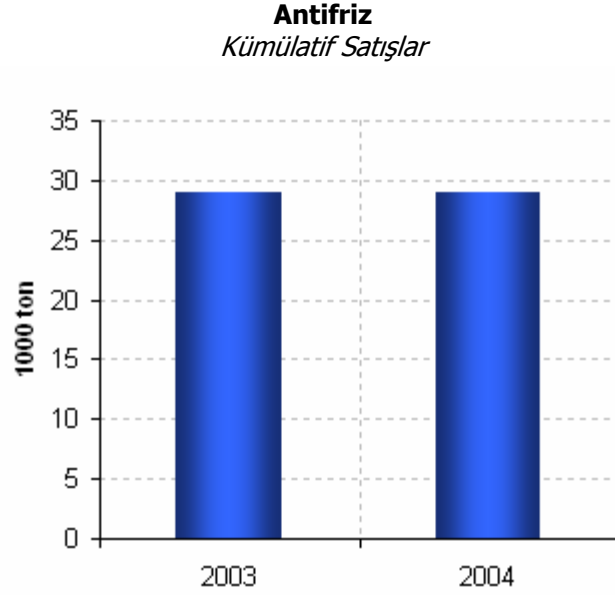

3.5. Antifriz

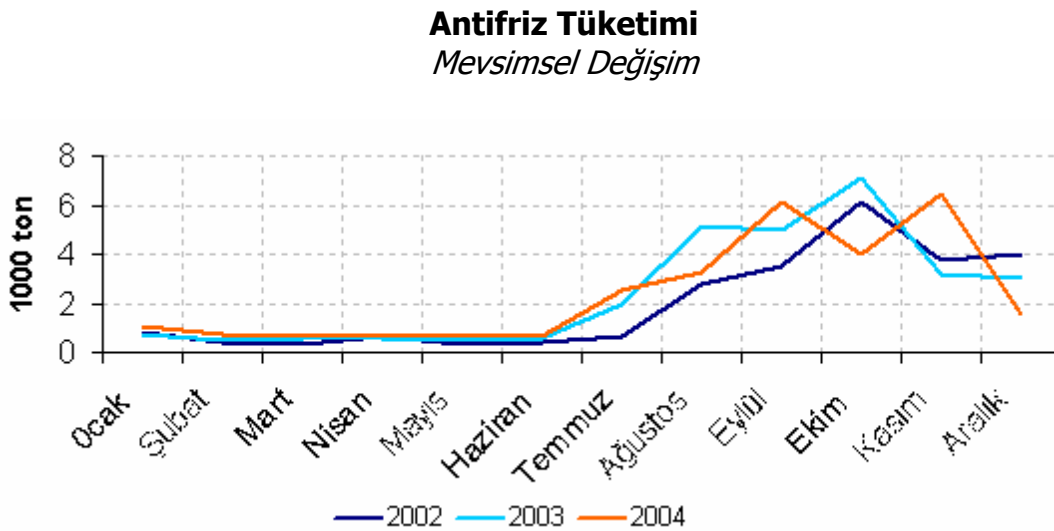
Antifriz satışları 2004 yılında toplam yağlama ürünleri pazarı içerisinde **29 bin 48 ton'luk** satış rakamı ile yaklaşık %8,6'lık paya sahip olmuştur.

2004 yılında antifriz satışları bir önceki yılın aynı dönemine göre **%0,4** oranında artış göstermiştir.

2003 yılı ile karşılaştırıldığında pazarda en yüksek daralma %49,3 oranı ile Aralık ve %43,3 oranı ile Ekim aylarında yaşanmış, en büyük genişleme ise %103,2 ile Kasım ayında gerçekleşmiştir.

2004 yılında yapılan satışların 2002- 2003 satışları ile karşılaştırma grafiği aşağıda verilmektedir;

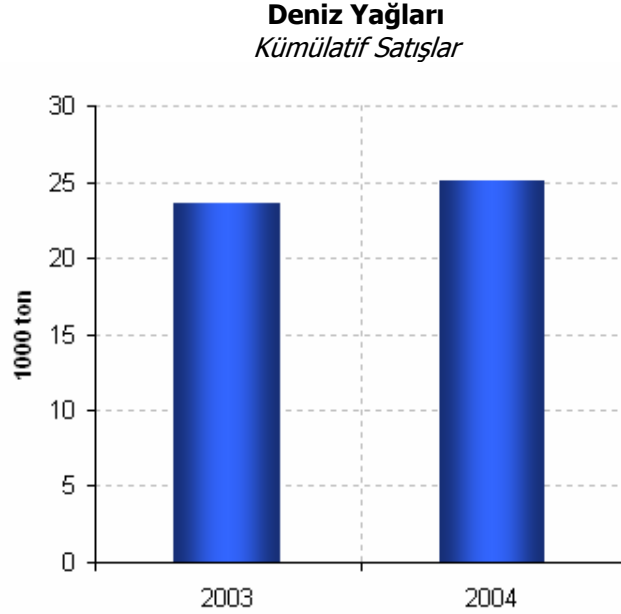

3.6. Deniz Yağları

Deniz yağları 2004 yılında toplam yağlama ürünleri içerisinde **25 bin 76 ton'luk** satış rakamı ile toplam yağlama ürünleri pazarı içerisinde yaklaşık %7,4'lük paya sahip olmuştur.

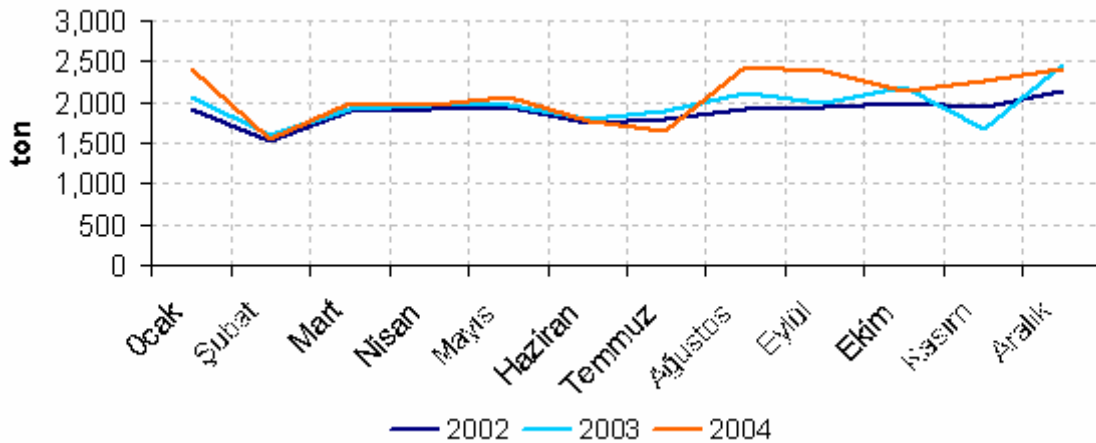
2004 yılında deniz yağları satışları bir önceki yılın aynı dönemine göre **%6,1** oranında artış göstermiştir.

2003 yılı ile karşılaştırıldığında pazarda en yüksek daralma %12,8 oranı ile Temmuz ayında yaşanmış, en büyük genişleme ise %36,3 ile Kasım ayında gerçekleşmiştir.

2004 yılında yapılan satışların 2002- 2003 satışları ile karşılaştırma grafiği aşağıda verilmektedir;

Deniz Yağları Tüketimi
Mevsimsel Değişim

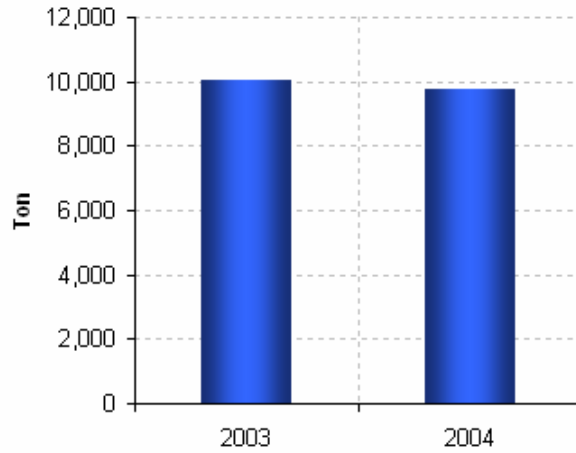
3.7. Diğer Yağlama Ürünleri

Diğer yağlama ürünleri 2004 yılında toplam yağlama ürünleri içerisinde **9 bin 751 ton'luk** satış rakamı ile toplam yağlama ürünleri pazarı içerisinde yaklaşık %2,9'luk paya sahip olmuştur.

2004 yılında döneminde diğer yağlama ürünleri satışları bir önceki yılın aynı dönemine göre **%2,9** oranında küçülme göstermiştir.

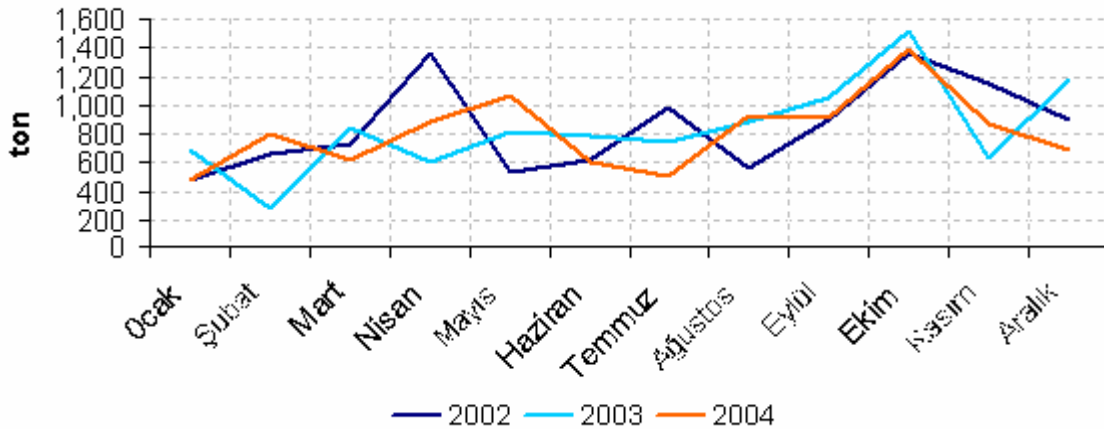
2003 yılı ile karşılaştırıldığında pazarda en yüksek daralma %42 ile Aralık ayında yaşanmış, en büyük genişleme ise %179 ile Şubat ayında gerçekleşmiştir.

Diğer Yağlama Ürünleri
Kümülatif Satışlar

2004 yılında yapılan satışların 2002- 2003 satışları ile karşılaştırma grafiği aşağıda verilmektedir;

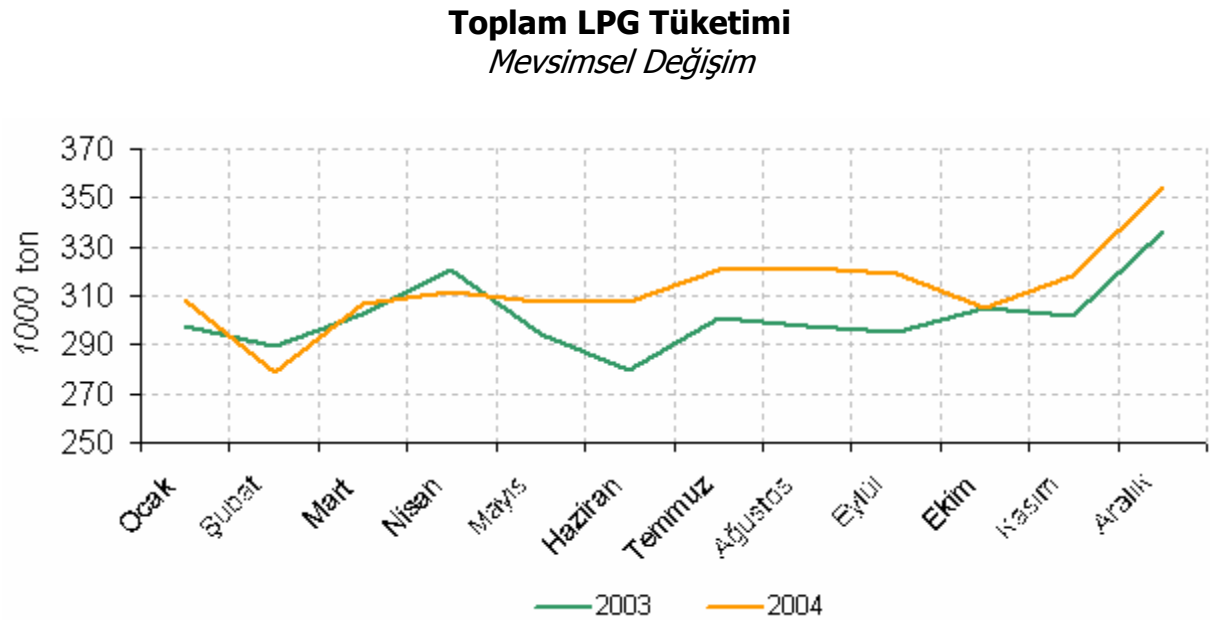
Diğer Yağlama Ürünleri Tüketimi
Mevsimsel Değişim

4. LPG SEKTÖRÜ

2004 yılında toplam LPG satışları (*tüplü, oto gaz, dökme*) bir önceki yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında **%4,6** oranında artış göstererek **3 milyon 760 bin ton'a** ulaşmıştır. Sözkonusu artış büyük ölçüde oto gaz pazarındaki %20,9'luk büyümeden kaynaklanmaktadır.

Toplam LPG aylık satış grafiği aşağıda verilmektedir;

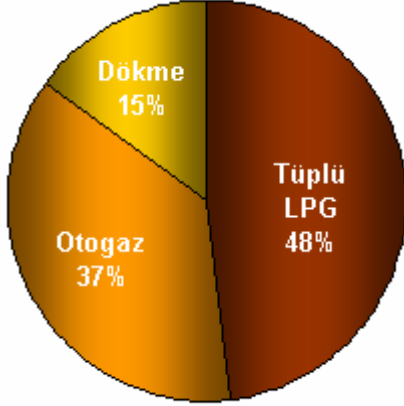
Oto gaz ve diğer LPG segmentleri arasındaki vergi farkı sektörün önemli bir sorunu olarak devam etmekte ve bu farkın yasal olmayan uygulamalara neden olduğu düşünülmektedir.

LPG sektörünü oluşturan Tüplü LPG pazarında 2003 yılı ile kıyaslandığında %0,1 artış, dökme LPG pazarında %11,9 oranında küçülme, Oto LPG de ise %20,9 oranında büyüme görülmüştür.

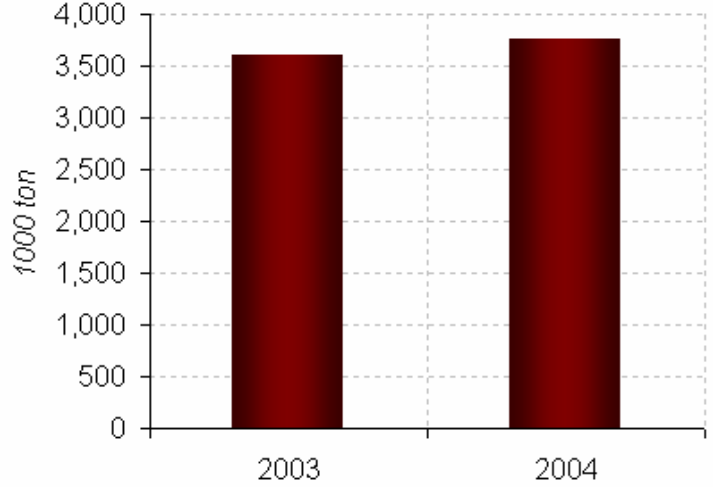
2004 yılı sonu itibariyle, pazarın yaklaşık %48'lik bölümünü Tüplü LPG, %37'lik bölümünü oto gaz, %15'ini ise dökme LPG oluşturmaktadır.

TOPLAM LPG

Ürün Bazında Pazar Payı 2004

Kümülatif Satışlar 2004

LPG Sektörü 2004 yılında yaklaşık **6,8 milyar YTL (katrilyon TL)** büyüklüğe ulaşmıştır. Bu dönemde LPG sektörü tarafından yaratılan toplam doğrudan vergi geliri yaklaşık **3,3 milyar YTL (katrilyon TL)** olarak hesaplanmıştır. Bu rakamın *2,3 milyar YTL'si ÖTV, 1 milyar YTL (katrilyon TL)'si ise KDV geliridir.*

LPG Tüketiminin Bölgesel Dağılımı:

2003 yılı rakamları esas alındığında LPG tüketiminin yaklaşık %21'lik bölümünün İstanbul'da gerçekleştiği görülmektedir. Sadece İstanbul kendisinin de içerisinde yer aldığı Marmara Bölgesi dışındaki bütün bölgelerden fazla tüketim rakamına sahiptir. İstanbul (%21), İzmir (%7,6) ve Ankara (%6,7) toplam tüketimi Türkiye toplam tüketiminin yaklaşık %35'ini oluşturmaktadır.

Bölgeler	LPG Tüketimi (%)
Marmara Bölgesi	% 33,8
İç Anadolu Bölgesi	% 20,1
Ege Bölgesi	% 15,8
Akdeniz Bölgesi	% 12,4
Karadeniz Bölgesi	% 8,3
Doğu Anadolu Bölgesi	% 4,9
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	% 4,6

4.1. Tüplü LPG

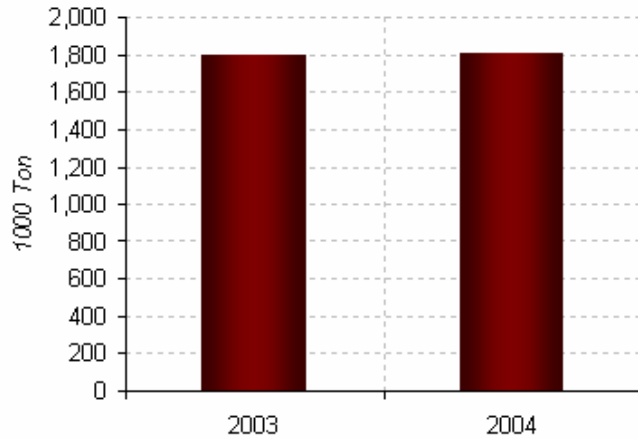
2004 yılı tüplü LPG kullanımı 2003 yılı ile aynı seviyede devam etmektedir. 2004 yılı Tüplü LPG tüketimini 2003 yılı ile karşılaştırmalı olarak gösteren grafik aşağıda verilmektedir;

Tüplü LPG Tüketimi
Mevsimsel Değişim

2004 yılında tüplü LPG pazarı **%0,1** oranında genişlemiş ve toplam satışlar yaklaşık **1 milyon 803 bin ton** olarak gerçekleşmiştir.

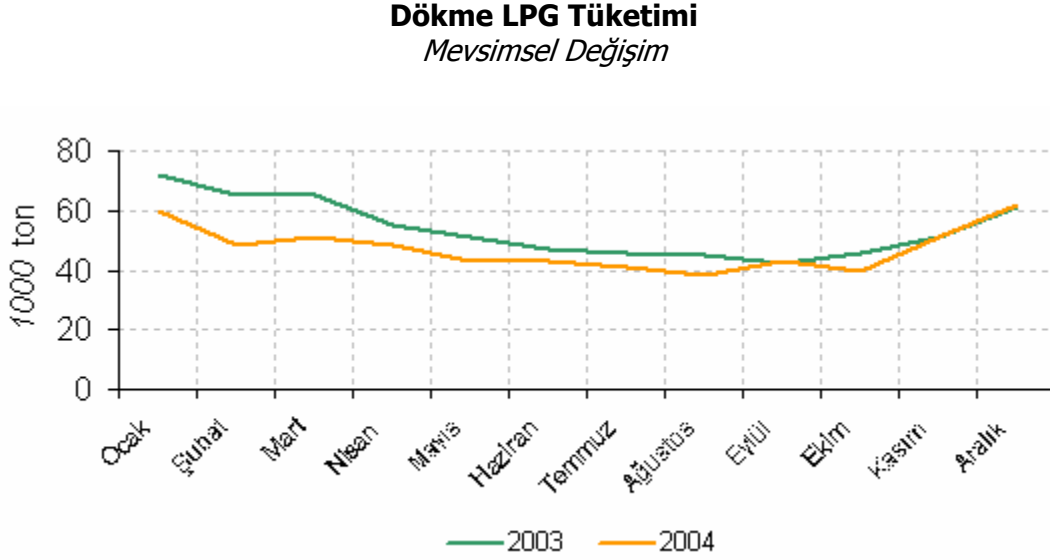
Kümülatif Satışlar
2004

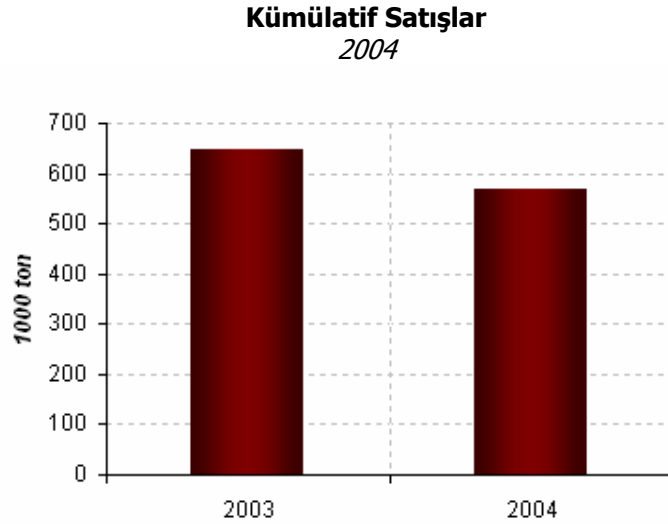
Tüplü LPG Sektörü 2004 yılında yaklaşık **3,3 milyar YTL (katrilyon TL)** büyüklüğe ulaşmıştır. Bu dönemde tüplü LPG sektörü tarafından yaratılan toplam doğrudan vergi geliri yaklaşık **1,5 milyar YTL (katrilyon TL)** olarak hesaplanmıştır. Bu rakamın **1 milyar YTL (katrilyon TL)**'si ÖTV, **0,5 milyar YTL (katrilyon TL)**'si ise KDV geliridir.

4.2. Dökme LPG

2004 yılı dökme LPG tüketimini 2003 yılı ile karşılaştırmalı olarak gösteren grafik aşağıda verilmektedir;

2004 yılında dökme LPG pazarı **%11,9** oranında küçülmüş ve toplam satışlar yaklaşık **570 bin ton** olarak gerçekleşmiştir.

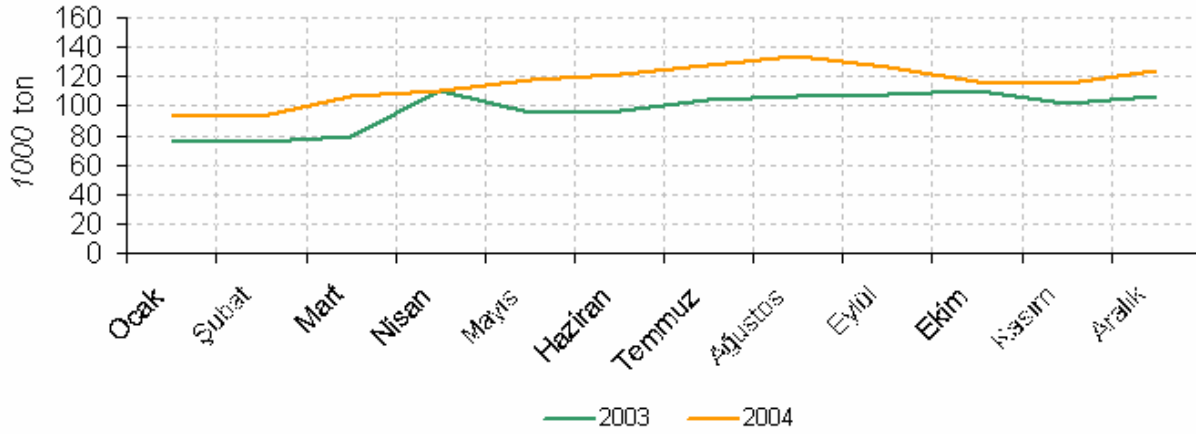

Dökme LPG Sektörü 2004 yılında yaklaşık **1,06 milyar YTL (katrilyon TL)** büyüklüğe ulaştığı hesaplanmaktadır. Bu dönemde tüplü LPG sektörü tarafından yaratılan toplam doğrudan vergi geliri yaklaşık **507 milyon YTL (trilyon TL)** olarak hesaplanmıştır. Bu rakamın **347 milyon YTL'si (trilyon TL) ÖTV**, **158 milyon YTL'si (trilyon TL) ise KDV** geliridir.

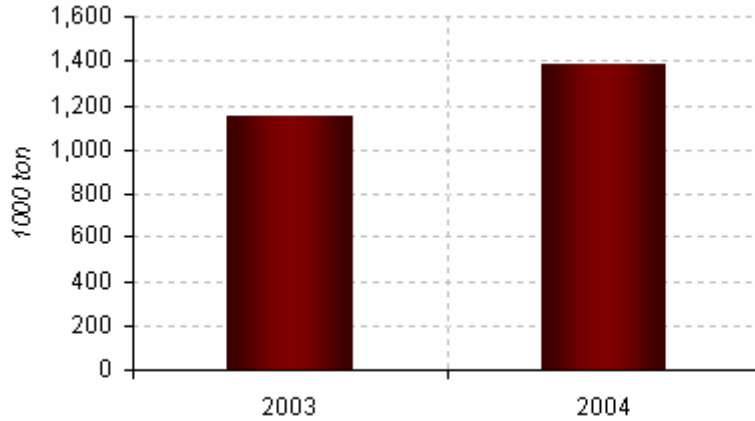
4.3. Otogaz

2004 yılı otogaz tüketimini 2003 yılı ile karşılaştırmalı olarak gösteren grafik aşağıda verilmektedir; Grafikte otogaz kullanımının önemli ölçüde arttığı görülmektedir.

Otogaz Tüketimi
Mevsimsel Değişim

Kümülatif Satışlar
2004

2004 yılında otogaz pazarı **%20,9** oranında genişlemiş ve toplam satışlar yaklaşık **1 milyon 387 bin ton** olarak gerçekleşmiştir.

Otogaz Sektörü 2004 yılında yaklaşık **2,4 milyar YTL (katrilyon TL)** büyüklüğe ulaşmıştır. Bu dönemde tüplü LPG sektörü tarafından yaratılan toplam doğrudan vergi geliri yaklaşık **1,3 milyar YTL (katrilyon TL)** olarak hesaplanmıştır. Bu rakamın **0,9 milyar YTL (katrilyon TL)**'si ÖTV, **0,4 milyar YTL (katrilyon TL)**'si ise KDV gelirdir.

5. İLGİLİ SEKTÖRLER VE EKONOMİK GÖSTERGELER

5.1. Ham Petrol Fiyatları

2004 yılında Brent ham petrolü ortalaması varil başına **38,2** Amerikan Doları ile 2003 senesinin yaklaşık 10 Amerikan Doları üzerinde gerçekleşmiştir. İlk çeyrekte ortalama 31,95 \$/varil olan Brent ham petrolü ikinci çeyrekte 35,28\$/varil fiyatını yakalamış, üçüncü çeyrekte ise varil başına ortalama 41,52 Amerikan Doları fiyat seviyesine ulaşmıştır. Ekim ayı içinde varil başına 55 Amerikan Doları seviyesine çıkmış olup dördüncü çeyrek ortalaması ise varil başına 44 Amerikan Doları seviyesindedir. Brent petrolünün 2003 senesi ortalaması ise varil başına **28,8** Amerikan Doları olarak gerçekleşmiştir.

Brent ham petrolü fiyatlarındaki günlük değişimler değerlendirildiğinde Brent ham petrol fiyatlarının 2003 ve 2004 ilk karşılaştırmalı grafiği aşağıdaki gibidir;

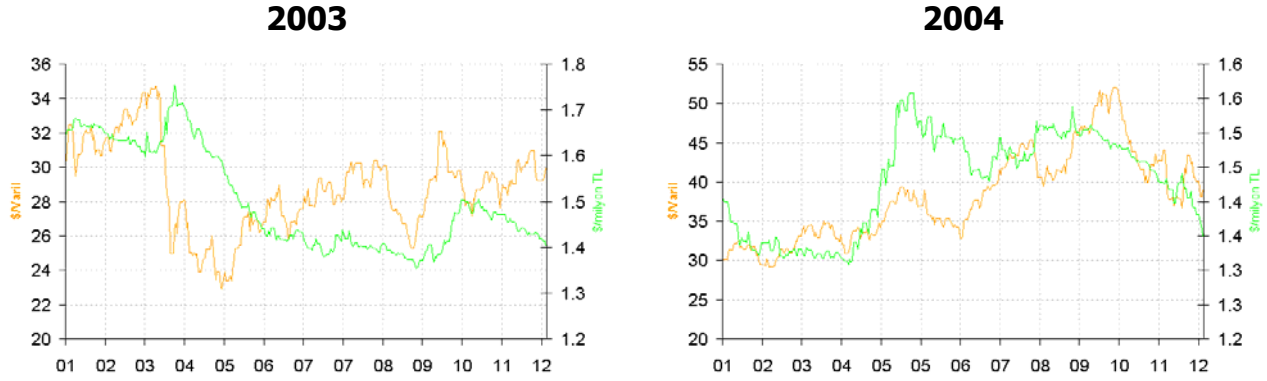
Brent Ham Petrolü 2003- 2004 Yılları Fiyat Değişimi
Günlük Değişim

Yıllık değişimler 2003 senesi ile karşılaştırıldığında petrol fiyatlarındaki artış %33 mertebesindedir.

Makro ekonomi üzerinde tartışılmaz bir öneme sahip olan ham petrol fiyatlarının ulusal ekonomi üzerindeki etkileri hesaplanırken üzerinde önemle durulması gereken bir diğer nokta da döviz kurundaki değişimlerdir. Ülke yada özel teşebbüs olsun girdi kalemi olarak ithalatın bilançoya yansımaları "*ithalat fiyatı X döviz kuru*" şeklinde olacaktır. Bu sebeple ithalat fiyatlarında herhangi bir değişiklik olmasa dahi değişen döviz kuru bilanço kalemlerini etkileyecektir.

Ham Petrol Fiyatları ve Amerikan Doları/TL Kuru

Söz konusu etki değerlendirildiğinde, petrol fiyatının ve döviz kurunun yıl ortalaması üzerinden hesaplanması uygun bir yaklaşım olacaktır. Bu doğrultuda aynı miktar ham petrol için 2003 senesi ile kıyasla 2004 yılında Amerikan Doları cinsinden yaklaşık %33 fazla ödeme yapması öngörülen Türkiye, TL cinsinden bakıldığında TL'nin Amerikan Doları karşısında değer kazanmasından dolayı 2003 senesi ile kıyaslandığında 2004 yılında ham petrol alımı için yaklaşık %26 fazla TL ödeme yapması beklenmektedir.

2003 –2004 YIL ORTALAMALARI

	Kur TL/\$	Ham Petrol Fiyatı Varil/\$
2004	1,429,711 TL	38,2
2003	1,503,094 TL	28,8

2004 yılı bütçesinde 24,60\$/varil referans ham petrol fiyat ortalaması karşılığı 3,9 milyar dolarlık ham petrol ödemesi yapılması öngörülmektedir.

Enerji İthalatı

Türkiye 2003 yılı içerisinde 58,2 milyon ton petrol eşdeğeri enerji tüketmiştir. Bu tüketimin %31,6'lık (18,4 milyon ton petrol eşdeğeri) bölümü yerel kaynaklar ile karşılanmış geriye kalan %68,4' lük (39,8 milyon ton petrol eşdeğeri) kısmı ise ithalat yoluyla karşılanmıştır. Söz konusu ithalat tutarı 11,2 milyar Amerikan Dolarıdır.

Enerji ithalatının toplam Türkiye 2003 yılı ithalatı içerisindeki payı yaklaşık %17,3 dür.

Enerji İthalatı

	2003 milyon Amerikan Doları		%
Enerji İthalatı	11,177		
İşlenmemiş petrol türevleri ve yağlar	7,939		71.0%
Kömür (linyit hariç)	888		7.9%
Ham petrol	4,777		42.7%
Doğalgaz	2,260		20.2%
Diğerleri	14		0.1%
İşlenmiş madeni yakıtlar ve yağlar	3,238		29.0%
Kok	57		0.5%
Petrol Ürünleri	1,498		13.4%
Sıvılaştırılmış doğalgaz	729		6.5%
Sıvılaştırılmış Petrol Gazı	793		7.1%
Diğerleri	161		1.4%

Toplam enerji ithalatının yarısından fazlasını ham petrol ve petrol ürünleri (LPG hariç) oluşturmaktadır.

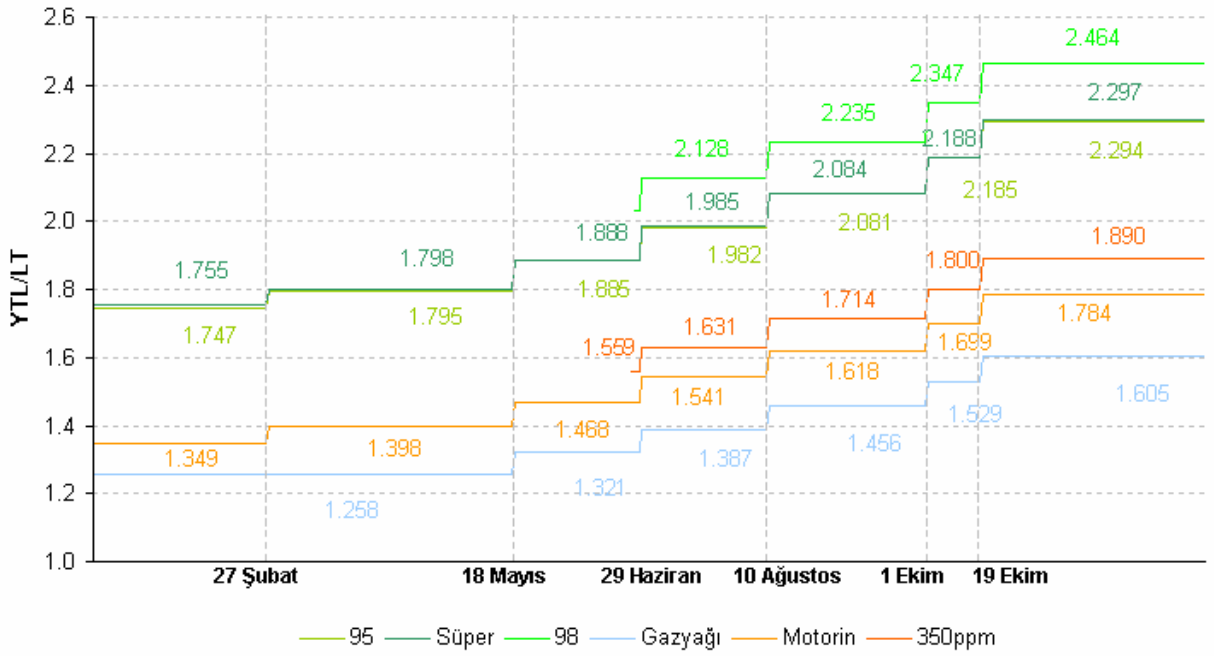
5.2. Akaryakıt ve LPG için Son Kullanıcı Tavan Fiyatları

Petrol fiyatlarının giderek artması, akaryakıt ürünlerine artan oranlarda zam yapılmasına neden olmuştur. Türkiye de 2004 yılında beyaz ürünler tavan fiyat değişimlerini gösteren çizelgeler aşağıda verilmektedir;

2004 YILI BEYAZ ÜRÜNLER TAVAN FİYAT DEĞİŞİMLERİ

	27 Şubat	18 Mayıs	29 Haziran	10 Ağustos	1 Ekim	19 Ekim	2004 Kümülatif
95 Oktan	%2,7	%5,0	%5,1	%4,99	%5,00	%4,99	%31,17
98 Oktan	-	-	%4,8	%5,03	%5,01	%4,99	%21,35
Süper Benzin	%2,5	%5,0	%5,2	%4,99	%4,99	%4,98	%31,02
Motorin	%3,6	%5,0	%5,0	%5,0	%5,01	%5,00	%32,24
350 ppm	-	-	%4,6	%5,09	%5,02	%5,00	%21,21
Gazyağı	-	%5,0	%5,0	%4,97	%5,01	%4,97	%27,57

2004 YILI BEYAZ ÜRÜNLER FİYAT DEĞİŞİMİ

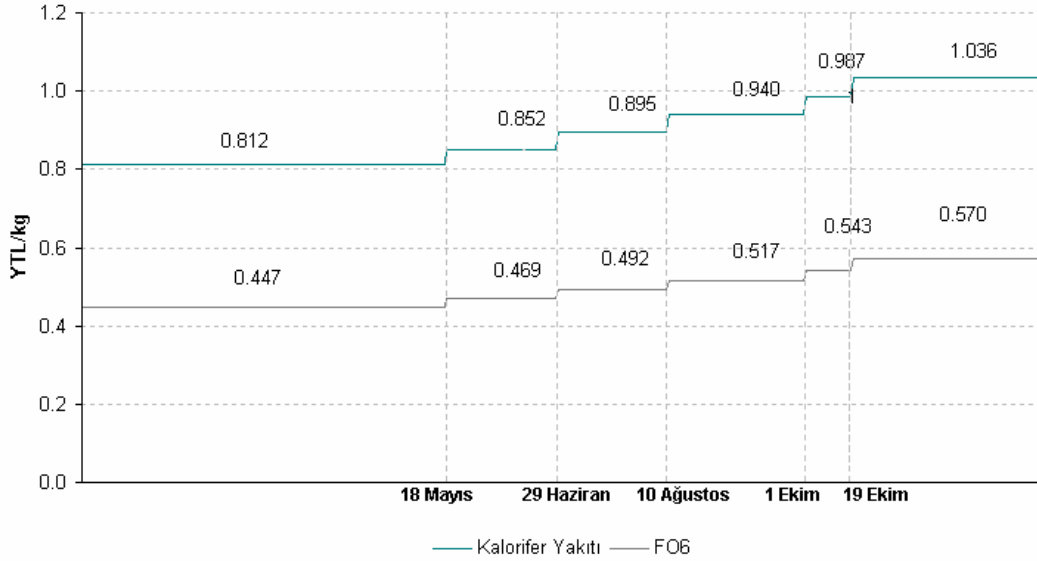

Söz konusu dönemde siyah ürünlerde ve LPG son kullanıcı fiyatlarındaki değişiklikler şekildeki gibidir;

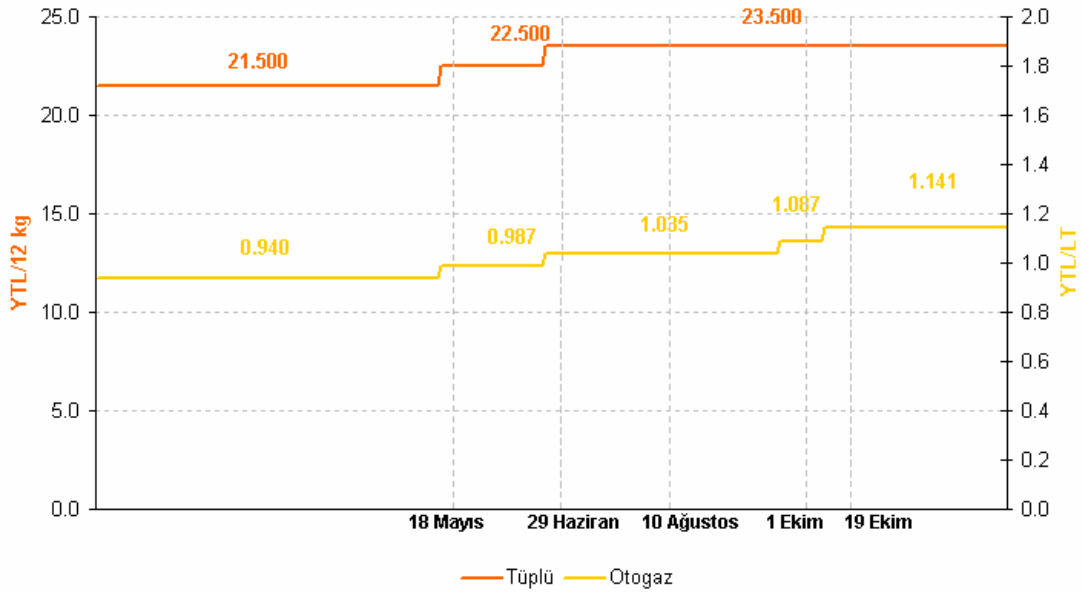
SİYAH ÜRÜNLER TAVAN FİYAT DEĞİŞİMLERİ

	<u>18 Mayıs</u>	<u>29 Haziran</u>	<u>10 Ağustos</u>	<u>1 Ekim</u>	<u>19 Ekim</u>	<u>2004</u> <u>Kümülatif</u>
Kalorifer Yakıtı	%4,9	%5,0	%5,03	%5,0	%4,96	%27,49
FO No:6	%4,9	%4,9	%5,08	%5,03	%4,97	%27,48

2004 YILI SİYAH ÜRÜNLER FİYAT DEĞİŞİMİ

2004 YILI LPG FİYAT DEĞİŞİMİ

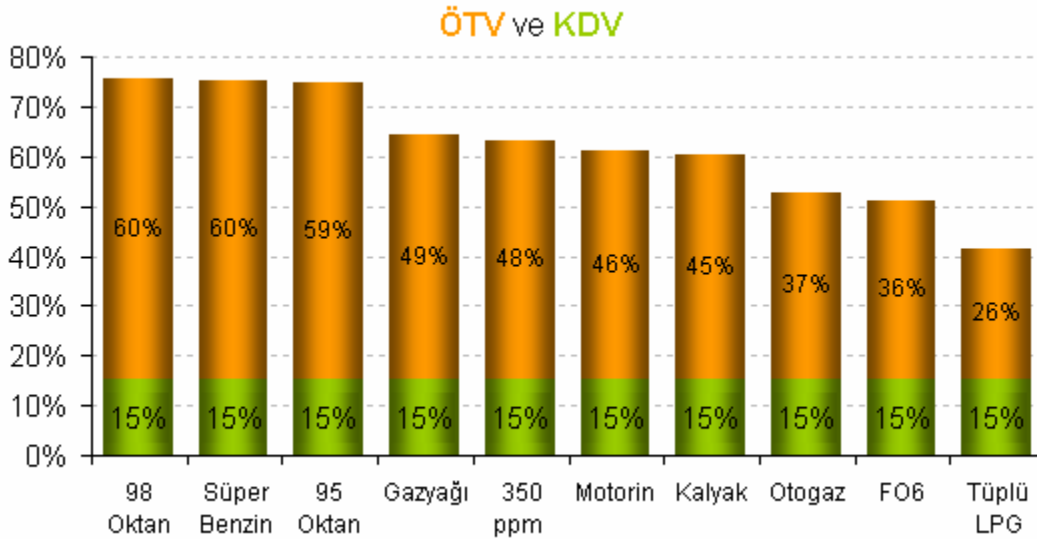
LPG TAVAN FİYAT DEĞİŞİMLERİ

	<u>18 Mayıs</u>	<u>29 Haziran</u>	<u>1 Ekim</u>	<u>19 Ekim</u>	<u>2004</u> <u>Kümülatif</u>
Tüplü LPG	%4,7	%4,4	-	-	%9,31
Otogaz	%5,0	%4,9	%5,02	%4,97	%21,42

5.3. Fiyat Oluşumları

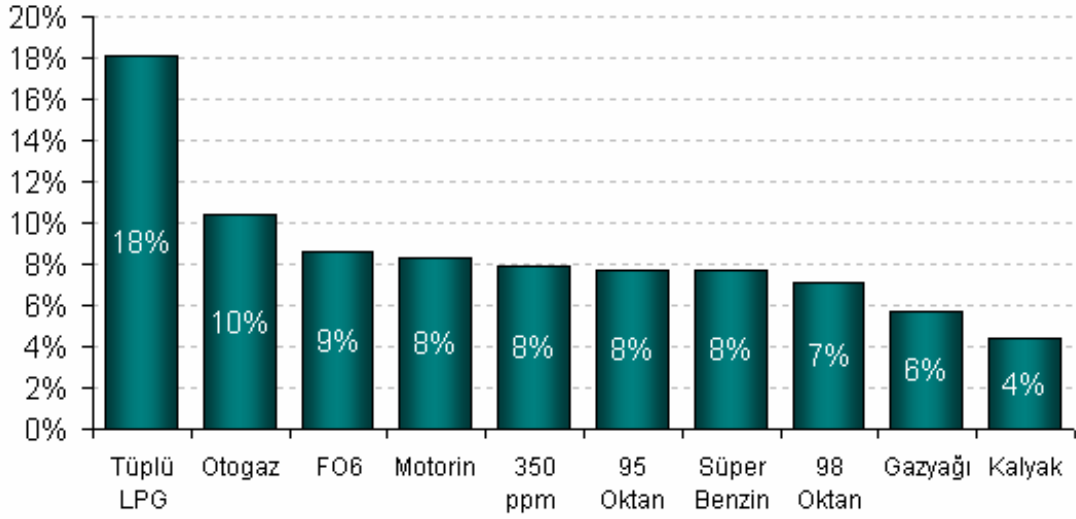
Türkiye’de akaryakıt ve LPG fiyat oluşumları 1998 yılından itibaren Otomatik Fiyat Mekanizması (OFM) ile belirlenmektedir. 31 Aralık 2004 tarihi itibariyle tüketimin en yoğun olduğu İstanbul Avrupa yakası için fiyat yapısını oluşturan etmenler karşılaştırmalı olarak aşağıdaki verilmektedir;

Petrol Ürünlerinde Vergi Oranları

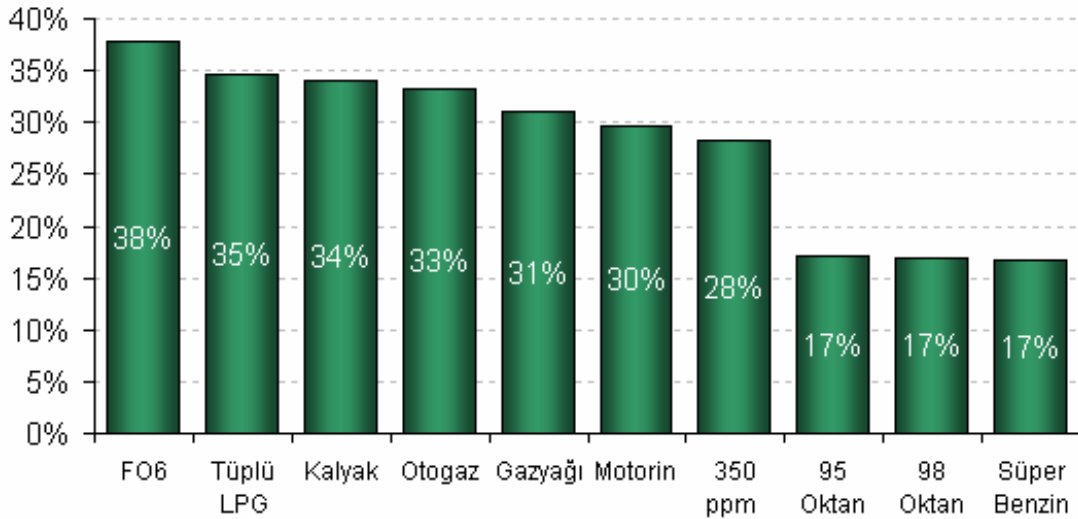
Yukarıdaki grafikte OFM’ye tabi ürünlerin 31 Aralık 2004 itibariyle azami satış fiyatı içerisinde *ÖTV ve KDV* yüzdeleri verilmektedir. Aşağıdaki grafikte ise söz konusu ürünlerin aynı tarihlerde azami satış fiyatı içerisinde *dağıtım payı* yüzdeleri karşılaştırmalı olarak verilmektedir.

Dağıtım Payları

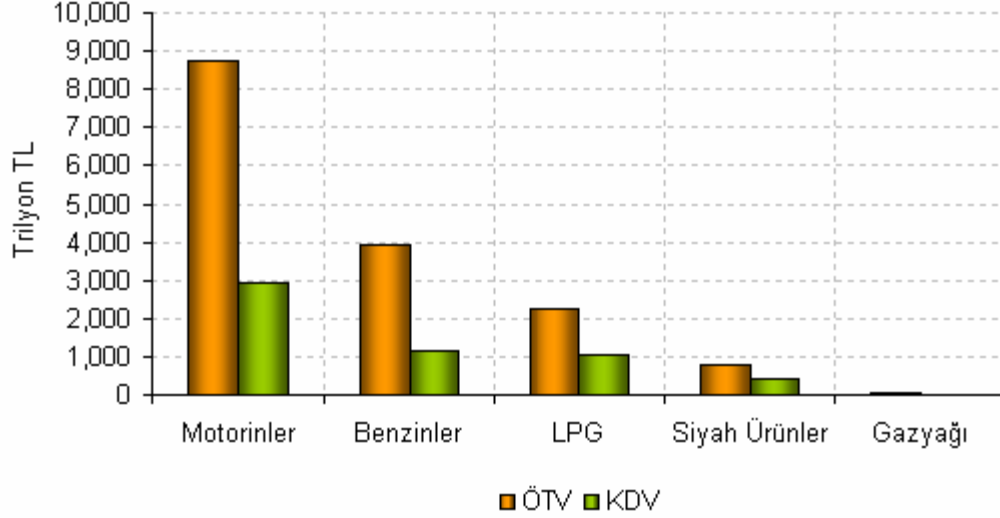
Aşağıda OFM'ye tabi ürünlerin 31 Aralık 2004 itibariyle azami satış fiyatı içerisinde *Tavan Fiyat* yüzdeleri verilmektedir. Tavan fiyat CIF değerine %3 eklenerek hesaplanmaktadır.

Petrol Ürünlerinde Vergi Öncesi Tavan Fiyatının Satış Bedeli İçindeki Payı

2004 yılında petrol ürünlerinin sağladığı toplam doğrudan verginin ürün bazında dağılımı aşağıda verilmektedir;

2004 Yılı Toplam Üretilen ÖTV & KDV'nin Ürünlere Dağılımı

5.3.1. Benzinler

Benzinler için pompa fiyatları oluşumunun detaylı analizi 31 Aralık 2004 itibariyle aşağıda ürün bazında verilmektedir. Benzinlerin pompa fiyatlarının yaklaşık %75'lik kısmı vergilerden oluşmaktadır (ÖTV, KDV). Benzinlerin ÖTV değerleri karşılaştırıldığında, 98 oktanlı kurşunsuz benzin için ödenen miktar litre başına 95 oktanlı kurşunsuz benzinden 0,122 YTL (122.000 TL), süper benzinden ise 0.108 YTL (108.000 TL) fazladır.

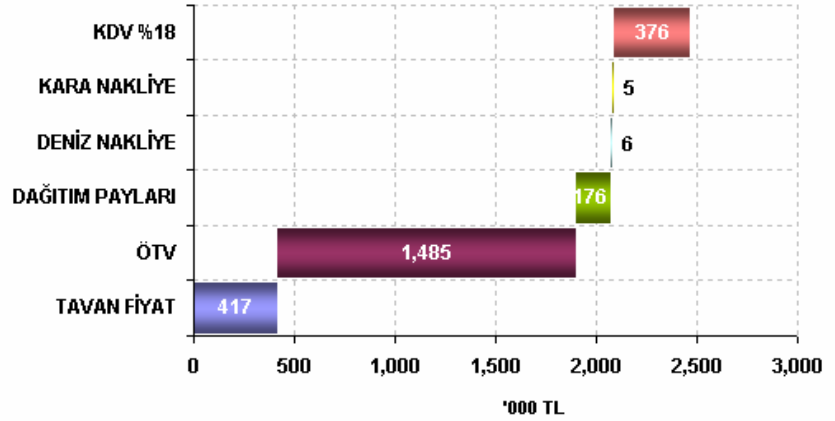
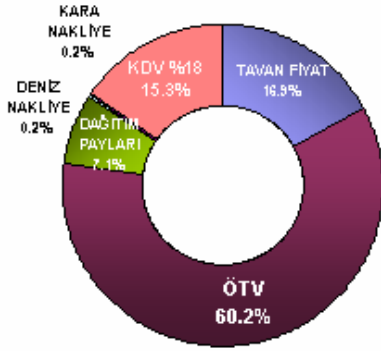
Dağıtım payları litre başına 0.125 Amerikan Doları karşılığı TL olup her üç ürün için de aynıdır.

31 ARALIK 2004 TARİHLİ BENZİNLER FİYAT TABLOSU

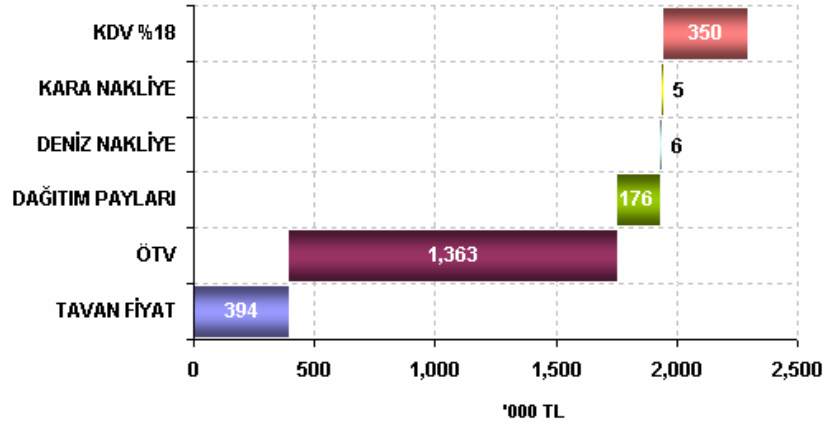
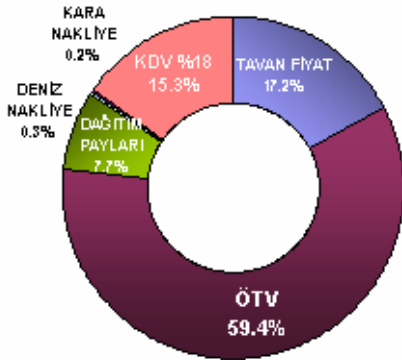
		<u>98 Oktanlı Kurşunsuz</u>	<u>95 Oktanlı Kurşunsuz</u>	<u>Süper Benzin</u>
TAVAN FİYAT	TL/LT	416580	394105	383170
ÖTV	TL/LT	1484500	1362500	1376500
DAĞITIM PAYLARI	TL/LT	175974	175974	175974
DENİZ NAKLİYE	TL/LT	6064	6064	5829
KARA NAKLİYE	TL/LT	5181	5181	4980
KDV MATRAHI	TL/LT	2088298	1943823	1946453
KDV %18	TL/LT	375894	349888	350362
TOPLAM VERGİ	TL/LT	1860394	1712388	1726862
AZAMI SATIŞ FİYATI	TL/LT	2464000	2294000	2297000

5.3.1.1. Kurşunsuz Benzinler

24 Haziran tarihli tebliğ ile ürün olarak tanımlanan 98 oktanlı kurşunsuz benzinin 31 Aralık 2004 itibariyle fiyat oluşumu ve bileşken yüzdeleri şekildeki gibidir;

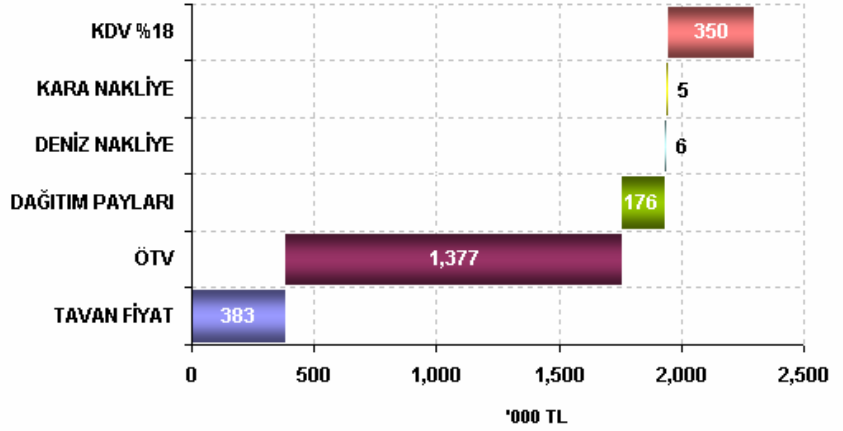
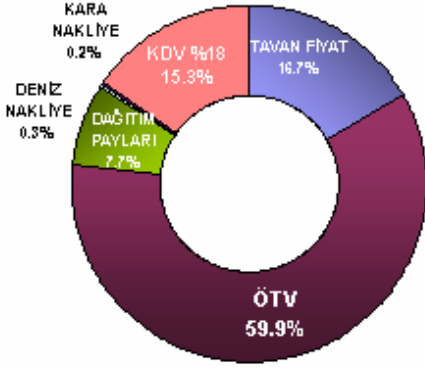

31 Aralık 2004 tarihi itibariyle 95 oktanlı kurşunsuz benzin fiyat oluşumu ve bileşken yüzdeleri şekildeki gibidir;

5.3.1.2. Süper Benzin

31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla süper benzin fiyat oluşumu ve bileşken yüzdeleri şekildeki gibidir;

5.3.2. Motorinler

Motorinler için pompa fiyatları oluşumunun detaylı analizi aşağıda ürün bazında verilmektedir.

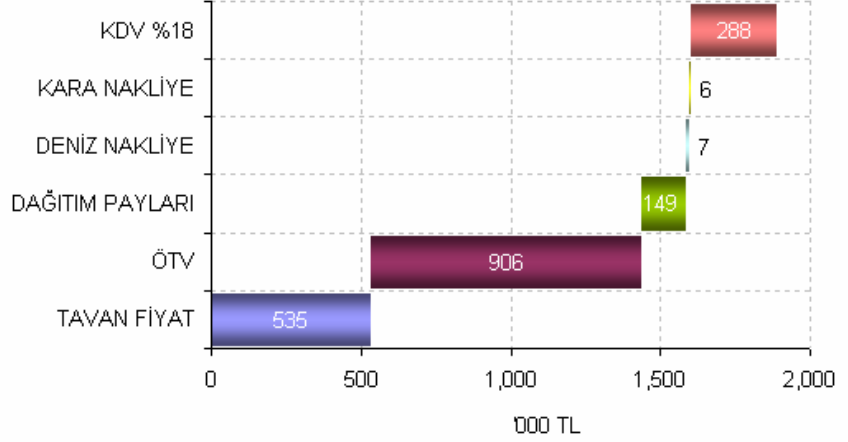
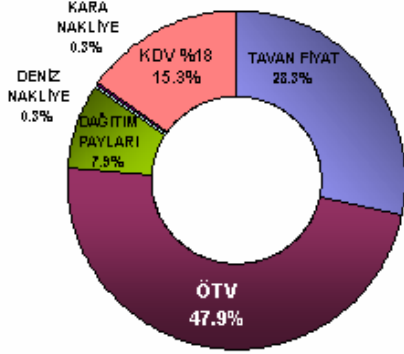
Motorinin pompa fiyatının yaklaşık %61-63'ü vergilerden oluşmaktadır (ÖTV, KDV). 350 ppm motorinin ÖTV'si diğer motorine göre litre başına 106.000 TL daha fazladır.

31 ARALIK 2004 TARİHLİ MOTORİNLER FİYAT TABLOSU

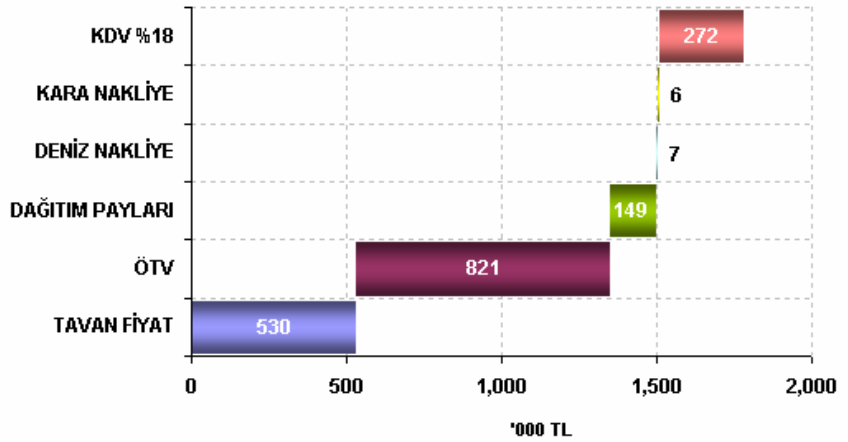
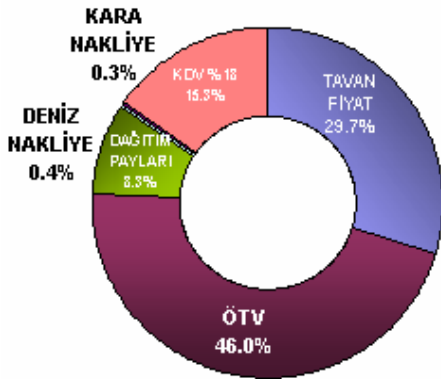
		<u>Motorin</u>	<u>350 ppm Motorin</u>
TAVAN FİYAT	TL/LT	529,680	534,647
ÖTV	TL/LT	821,000	906,000
DAĞITIM PAYLARI	TL/LT	148,859	148,859
DENİZ NAKLİYE	TL/LT	6,611	6,611
KARA NAKLİYE	TL/LT	5,649	5,649
KDV %18	TL/LT	272,124	288,318
TOPLAM VERGİ	TL/LT	1,093,124	1,194,318
AZAMİ SATIŞ FİYATI	TL/LT	1,784,000	1,890,000

Dağıtım payları litre başına 0.105 Amerikan Doları karşılığı TL olup her iki ürün için de aynıdır.

24 Haziran tarihli tebliğ ile ürün olarak tanımlanan 350 ppm motorinin 31 Aralık itibariyle fiyat oluşumu ve bileşken yüzdeleri aşağıdaki gibidir;

31 Aralık 2004 tarihi itibariyle motorin fiyat oluşumu ve bileşken yüzdeleri şekildeki gibidir;

5.3.3.LPG

LPG için son kullanıcı fiyatları oluşumunun detaylı analizi aşağıda ürün bazında verilmektedir.

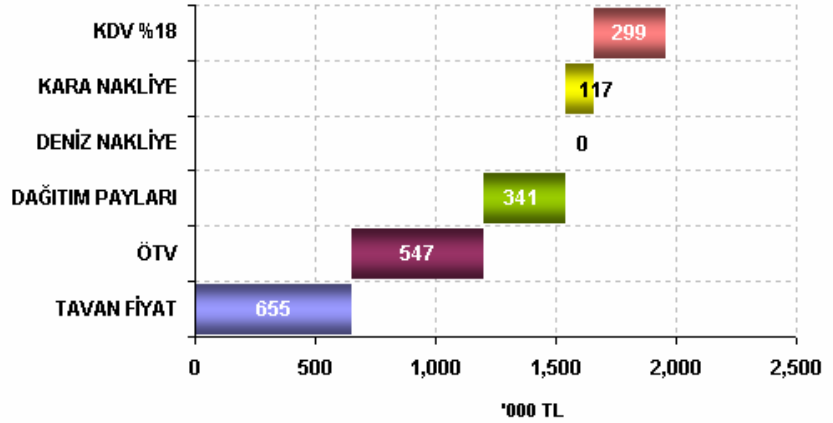
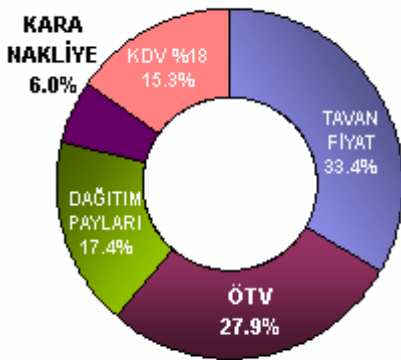
LPG tüplü son kullanıcı fiyatlarının %43, otogaz son kullanıcı fiyatlarının ise %54'lük kısmı vergiden oluşmaktadır (ÖTV, KDV). LPG için ÖTV değerleri karşılaştırıldığında, otogaz için ödenen ÖTV tüplü LPG'den kilogram başına 250.000 TL fazladır.

31 ARALIK 2004 TARİHLİ LPG FİYAT TABLOSU

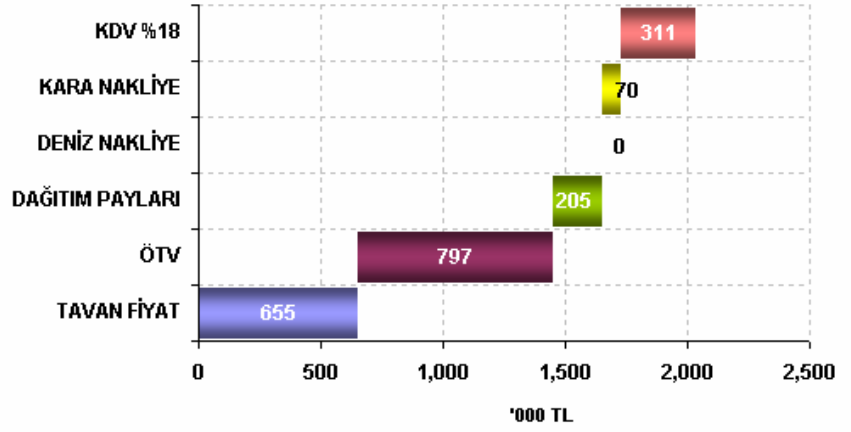
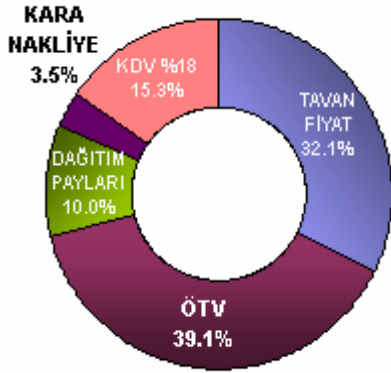
		LPG Tüplü	Otogaz
CİF (5 GÜNLÜK ORTALAMA)	\$/ton	466.00	466.00
ÖTV	TL/kg	546,500	796,500
DAĞITIM PAYLARI	TL/kg	340,970	204,582
DENİZ NAKLİYE	TL/kg	0	0
KARA NAKLİYE	TL/kg	117,333	70,400
KDV %18	TL/kg	298,699	310,701
TOPLAM VERGİ	TL/kg	845,199	1,107,201
AZAMİ SATIŞ FİYATI	TL/kg	1,958,137	2,036,818
AZAMİ SATIŞ FİYATI	TL/12kg, TL/lt	23,500,000	1,141,000

31 Aralık 2004 tarihi itibariyle LPG fiyat oluşumu ve bileşken yüzdeleri şekildeki gibidir;

Tüplü:

Otogaz:

ÖZET TABLO

		Kümülatif Satış			Kümülatif Pazar Payı		
		2003	2004	Değişim	2003	2004	Değişim
Beyaz Ürünler							
Kurşunsuzlar	m3	2,264,193	2,739,461	21.0%	14.7%	16.7%	1.9%
Süper Benzin	m3	1,554,768	1,018,985	-34.5%	10.1%	6.2%	-3.9%
Benzinler Toplamı	m3	3,818,961	3,758,445	-1.6%	24.8%	22.8%	-2.0%
Gazyağı	m3	47,653	40,305	-15.4%	0.3%	0.2%	-0.1%
Motorinler	m3	11,527,052	12,651,158	9.8%	74.9%	76.9%	2.0%
Beyaz Ürün Toplamı	m3	15,393,666	16,449,909	6.9%	-	-	-
Siyah Ürünler							
Kalyak	ton	952,414	710,017	-25.5%	20.0%	15.9%	-4.0%
6 No.FO	ton	3,819,236	3,750,385	-1.8%	80.0%	84.1%	4.0%
Siyah Ürün Toplamı	ton	4,771,650	4,460,402	-6.5%	-	-	-
Toplam Yağlar							
Benzinli Motor Yağları	ton	25,797	26,368	2.2%	8.0%	7.8%	-0.2%
Dizel Motor Yağları	ton	129,533	129,560	0.0%	40.1%	38.4%	-1.8%
Endüstriyel Yağlama Ürünleri	ton	92,366	104,599	13.2%	28.6%	31.0%	2.4%
Gresler	ton	12,345	13,165	6.6%	3.8%	3.9%	0.1%
Antifriz	ton	28,935	29,048	0.4%	9.0%	8.6%	-0.4%
Deniz Yağları	ton	23,626	25,076	6.1%	7.3%	7.4%	0.1%
Diğer	ton	10,040	9,751	-2.9%	3.1%	2.9%	-0.2%
Toplam		322,641	337,567	4.6%	-	-	-
LPG							
Tüplü	ton	1,801,825	1,803,448	0.1%	50.1%	48.0%	-2.1%
Dökme	ton	646,552	569,562	-11.9%	18.0%	15.1%	-2.8%
Otogaz	ton	1,147,374	1,386,987	20.9%	31.9%	36.9%	5.0%
Toplam LPG	ton	3,595,751	3,759,997	4.6%			

Bu tablo toplam değerler üzerinden üretilmiştir. Raporun içerisinde verilen değerler ile ± 0.1 oranında yuvarlama hataları oluşabilir.

PETDER ÜYELERİ :

ATAŞ Anadolu Tasfiyehanesi A.Ş.

BP Petrolleri A.Ş.

DELTA Petrol Ürünleri San. Tic. A.Ş.

MOBIL Oil Türk A.Ş.

PETROL OFİSİ A.Ş.

The SHELL Company of TURKEY Ltd.

TOTAL Oil Türkiye A.Ş.

TURCAS Petrol A.Ş.

